

BSO Het Eikenbos

Pedagogisch beleidsplan

BSO & VSO
Menneweg

INLEIDING

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van onze voorschoolse opvang (VSO) en buitenschoolse opvang (BSO). Onze VSO valt onder onze BSO. Daarom spreken wij in ons beleid over Het Eikenbos. Het Eikenbos wil kwalitatief goede opvang bieden aan kinderen van 4 t/m 12 jaar zodat de ouders/verzorgers ook de mogelijkheid hebben om buiten de schooluren te werken, studeren en/of andere dingen te doen. Dit betekent dat wij, maar ook de overheid, eisen stellen aan het pedagogisch beleid en de uitvoering daarvan. Ouders moeten de zorg voor hun kinderen met een gerust gevoel uit handen kunnen geven. Wij werken gericht aan de verbetering van de pedagogische kwaliteit, dit doen wij door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch handelen. Wij evalueren het pedagogisch beleid eens per zes weken en stellen het bij indien daar aanleiding toe is. Het beleidsplan geeft inzicht in de werkwijze, het opvoedingsklimaat en de diensten van Het Eikenbos. Het geeft pedagogisch medewerkers richting, inspiratie en houvast bij het pedagogisch handelen op de groep. Dit alles moet natuurlijk leiden tot een plek waar kinderen graag willen verblijven en zich kunnen ontwikkelen. Het pedagogisch beleid is te lezen op onze website.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	1
Hoofdstuk 1: Het Eikenbos.....	4
1.1 Het Eikenbos.....	4
Hoofdstuk 2: Kinderen laten groeien vanuit basisveiligheid, vertrouwen en kennis.....	6
2.1 Emotionele veiligheid.....	6
2.1.1 Sensitieve responsiviteit.....	6
2.1.2 Structuur en grenzen stellen.....	7
2.1.3 Respect voor de autonomie.....	7
2.1.4. Praten en uitleggen.....	8
2.1.5 Mentorschap.....	9
2.1.6 Wennen.....	9
2.2 Persoonlijke ontwikkeling.....	11
2.2.1 Motorische vaardigheden.....	11
2.2.2 Creatieve vaardigheden.....	12
2.2.3 Cognitieve vaardigheden.....	12
2.2.4 Taalvaardigheden.....	13
2.2.5 Activiteiten bij BSO Het Eikenbos.....	14
2.2.6 Ontwikkelingsstimulering.....	14
2.3 Sociale ontwikkeling.....	15
2.3.1 Samenspel.....	15
2.3.2 Conflicten in het samenspel.....	16
2.3.3 Interactie kinderen onderling stimuleren.....	17
2.4 Waarden en normen.....	18
2.5 Waarnemen van de ontwikkeling.....	18
2.5.1 Observeren en oudergesprekken.....	18
2.5.2 Overdracht naar school.....	19
2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling.....	19
Hoofdstuk 3: Het Eikenbos informatie voor ouder en kind.....	21
3.1 Basisgroepen.....	21
3.1.1 Verlaten van de basisgroep.....	21
3.1.2 Samenvoegen.....	22
3.2 Dagindeling.....	23
3.2.1 Dagindeling.....	23
3.3 Diensten , extra dagen, en ruildagen.....	24
3.3.1 Extra dagen en ruildagen.....	24
3.4 Openingstijden en sluitingsdagen.....	25
3.5 Oudercommissie.....	25
3.6 Klachten.....	26
Hoofdstuk 4: wet kinderopvang.....	26

4.1 Drie uren regeling.....	26
4.2 Inzet stagiaires en vrijwilligers.....	27
4.2.1 Stagiaires:.....	27
4.3 personeel en Ondersteuning andere volwassenen.....	29
4.3.1 Pedagogisch medewerkers.....	29
4.3.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach.....	30
4.3.4 Leidinggevende.....	30
4.4 Beroepskracht kind ratio.....	30
4.5 Beleid veiligheid en gezondheid.....	30
4.5.1 Vier ogen principe.....	31
4.5.2 Achterwachtregeling.....	31

HOOFDSTUK 1: HET EIKENBOS

1.1 HET EIKENBOS

Het Eikenbos streeft ernaar om verantwoorde kinderopvang te bieden voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. In dit hoofdstuk kunt u lezen vanuit welke visie ons pedagogisch handelen in de praktijk gebaseerd is.

Werken aan de toekomst

Bij Het Eikenbos werken wij met hart en ziel aan het feit dat kinderen een fijne dag hebben. Wij geloven dat het werken met kinderen niet alleen bijdraagt aan het geluk van deze kinderen maar ook een positieve bijdrage geeft aan de toekomst. Met veel liefde en aandacht investeren wij in de ontwikkeling van de nieuwe generatie. Bij Het Eikenbos vinden we het belangrijk om kinderen waarden zoals: respect voor mens en natuur, behulpzaamheid en acceptatie van iedereen mee te geven. Dit doen wij spelenderwijs gedurende de dag maar ook tijdens bijvoorbeeld gesprekken die wij met de kinderen voeren.

Tweede thuis

Het is ons doel dat kinderen zich thuis voelen bij ons op het Eikenbos. Wij geloven dat de basis voor een kind altijd is dat hij zich vertrouwd en veilig moet voelen alvorens hij tot ontwikkelen kan komen. Als kinderen de deur van de BSO of VSO openmaken dan willen wij dat dit een gevoel van blijdschap en ontspanning oproept. Wij hechten er daarom grote waarde aan dat de ruimte een prettige en huiselijke sfeer heeft waarbinnen kinderen zelfstandig tot spelen kunnen komen. Wij zien het Eikenbos als een verlengstuk van de thuissituatie en doen er alles aan om ervoor te zorgen dat kinderen zich bij het Eikenbos voelen dat zij helemaal zichzelf mogen zijn. Onze VSO en BSO locatie is bewust op een andere plek gevestigd dan school zodat kinderen buiten de schoolse omgeving zijn en echt even kunnen ontspannen op een plek waar de nadruk ligt op vrije tijd en plezier!

Onze pedagogisch medewerkers zijn een belangrijke factor in het bieden van goede begeleiding aan de kinderen. Zij zijn specialisten in het bedenken van leuke activiteiten of manieren om te ontspannen voor de kinderen na een drukke schooldag. Wij zorgen er bewust voor dat er verdeeld over de middag momenten van prikkels en momenten van minder prikkels zijn zodat ieder kind voldoende uitdaging en voldoende rust kan vinden.

Ieder kind krijgt bij het Eikenbos de ruimte om zich op zijn eigen manier en op eigen tempo te ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers hebben kennis over de ontwikkelingsfase van kinderen van 4 tot 12 jaar en kunnen hier passend op inspelen. Vanuit ons ideaalbeeld wordt er door de pedagogisch medewerkers goed gekeken naar wat ieder kind hierin nodig heeft en daar wordt op een passende manier op ingespeeld. Kinderen worden betrokken bij het bedenken van activiteiten en krijgen altijd de vrijheid en de mogelijkheid om te kiezen of zij mee willen doen of op welke manier zij iets willen doen. De band tussen de pedagogisch medewerker en het kind vinden wij ook erg belangrijk. Wij besteden grote zorg aan het werken met vaste pedagogisch medewerkers zodat zij de kinderen en hun behoeften goed kunnen leren kennen. Vanuit het vertrouwen, een goede sfeer en veel plezier geloven wij dat kinderen zich op een fijne manier kunnen ontwikkelen bij het Eikenbos.

Bewegen

Bij BSO Het Eikenbos zien wij bewegen als basisbehoefte voor een gezonde ontwikkeling van het kind. Een van de grootste behoeften van een kind is om de wereld om hem heen te ontdekken door zelf te ervaren. Hoe meer je beweegt hoe meer je kunt ontdekken! Op school zitten kinderen al lange tijd stil wij vinden het daarom des te belangrijker dat de BSO een plek is waar het kind alle ruimte krijgt om te bewegen. Daarnaast heeft onderzoek bevestigd dat spelen en sporten ideale manieren zijn om kinderen kennis te laten maken met verschillende vormen van bewegen. Het kind leert zo waar hij goed in is en wat hij leuk vindt. Daarnaast heeft het een positieve bijdrage op het zelfvertrouwen en de sociale vaardigheden van het kind. Binnen BSO Het Eikenbos bieden wij daarom iedere dag beweeg, sport en spel activiteiten aan waar de kinderen in worden gemotiveerd om aan mee te doen. Kinderen worden nooit gedwongen want alleen vanuit plezier en ontspanning komt een kind volledig tot bloei.

Mede opvoeders

Bij het Eikenbos bieden wij ouders de mogelijkheid om de zorg voor hun kinderen te combineren met werk, studie en/of andere activiteiten. We vinden het heel belangrijk dat ouders hun kind met een gerust hart bij ons achter kunnen laten. Daarom vinden wij een open communicatie, vertrouwen en samenwerking belangrijke voorwaarden waar onze pedagogisch medewerkers elke dag naar streven. Door op deze manier te werken kunnen wij samen met ouders kinderen de best mogelijke omgeving bieden om op te groeien tot een gelukkige kleine volwassenen. Wij zien onszelf als mede opvoeders, daarom vindt Het Eikenbos het erg belangrijk om

samen te werken met de ouders en de school. Hierdoor ontstaat er een optimale afstemming over de opvoeding van het kind.

Tevens verzorgen wij bij Het Eikenbos de dagopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Voor deze opvang hebben wij een apart pedagogisch beleid.

1.2 VISIE

“Het Eikenbos is een BSO en VSO waar kinderen binnen een plezierige omgeving de vrijheid hebben om zich op hun eigen manier te ontwikkelen tot kleine volwassenen die een aanwinst zijn voor de nieuwe generatie!”

HOOFDSTUK 2: KINDEREN LATEN GROEIEN VANUIT BASISVEILIGHEID, VERTROUWEN EN KENNIS

2.1 EMOTIONELE VEILIGHEID

Kinderen dienen zich emotioneel veilig en geborgen te voelen, alvorens zij zich kunnen ontwikkelen. Bij Het Eikenbos dragen wij bij aan de emotionele veiligheid van kinderen door te zorgen voor de nodige structuur en verzorging van de kinderen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor duidelijkheid en geborgenheid naar de kinderen toe en zijn bezig met het vertrouwen van de kinderen te winnen en vast te houden. Om de emotionele veiligheid van de kinderen zo optimaal mogelijk te blijven waarborgen houdt Het Eikenbos een strikte werkwijze aan als het gaat om het waarborgen van de vaste pedagogisch medewerkers op de verschillende basisgroepen. Zo krijgen de kinderen de kans om zich te hechten aan de vaste pedagogisch medewerkers van hun basisgroep. Daarnaast benaderen de pedagogisch medewerkers de kinderen vanuit een zestal interactievaardigheden: sensitieve responsiviteit, respect voor de autonomie, praten en uitleggen, structuur en grenzen stellen, ontwikkelingsstimulering en het begeleiden van interacties. Deze vaardigheden zijn van groot belang, gezien deze invloed hebben op de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen. Hieronder zijn de eerste 4 interactievaardigheden benoemd. Het begeleiden van interacties en ontwikkelingsstimulering zijn terug te vinden bij de hoofdstukken "Persoonlijke ontwikkeling" en "Sociale ontwikkeling".

2.1.2 Sensitieve responsiviteit

Binnen sensitieve responsiviteit staan liefde en begrip centraal. Met deze interactievaardigheid bedoelen we dat pedagogisch medewerkers liefde uitstralen, en ondersteunend en begripvol aanwezig zijn als veilige haven voor het kind. Zij hebben oog voor het welzijn van de kinderen en de signalen die zij afgeven, en reageren hier tijdig en op adequate wijze op. Hierdoor voelt het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig.

Bij Het Eikenbos benaderen wij kinderen vanuit sensitieve responsiviteit op de volgende manieren:

- o Ieder kind heeft bij Het Eikenbos een eigen basisgroep met vaste pedagogisch medewerkers. Zo kan het kind een band opbouwen met de pm'ers (pedagogisch medewerker) en de andere vaste kinderen op de groep.
- o De pedagogisch medewerker zorgt voor voldoende tijd en kansen om alle kinderen goed te leren kennen, ieder kind krijgt elke dag voldoende individuele aandacht.
- o Pedagogisch medewerkers zijn tijdens vrij spel en activiteiten altijd toegankelijk en beschikbaar. Dit uit zich doordat pedagogisch medewerkers altijd contact met alle kinderen van de groep houden, door rustig en vriendelijk rond te kijken en zo nodig te reageren op signalen van kinderen. Het zitten op kind hoogte maakt een pedagogisch medewerker voor de kinderen toegankelijker.
- o Wanneer een kind een signaal afgeeft, verbaal of non-verbaal, dan reageert de pedagogisch medewerker hier passend op. Dit kan zijn door middel van praten en hierbij het benoemen en nagaan van emoties maar ook door middel van een knuffel of ander lichamelijk contact te bieden als het kind hier behoefte aan heeft. *"Ik zie dat je op de bank ligt, hoe voel je je vandaag?"*
- o Bij Het Eikenbos mogen emoties er zijn. Ook helpen de pedagogisch medewerkers kinderen hun emoties te uiten en te hanteren. Hierbij helpt het om te benoemen wat je ziet, op deze manier leren kinderen welke emoties er zijn en hoe emoties eruitzien bij iemand. *"Ik zie dat je boos bent en dat snap ik, je mag best even boos zijn. Als je boos bent dan mag je buiten even heel hard op de grond stampen of we kunnen een tekening maken om de boosheid te tekenen."*
- o De pedagogisch medewerkers benoemen zoveel mogelijk. Denk hierbij aan gevoel, emoties en intenties. Hierbij worden eerdergenoemde emoties en gevoelens van de kinderen benoemt, maar ook van de pedagogisch medewerkers. Indien een kind geen woorden kan geven aan zijn gevoel en/of emotie zal de pedagogisch medewerker dit doen door bijvoorbeeld te zeggen *'Ik zie dat je verdrietig bent, klopt dit?'*, hierdoor leert het kind welke emoties het ervaart, dat deze emotie gevoelt mag worden maar ook hoe het hiermee om kan gaan. Daarnaast zal de pedagogisch medewerker ook haar eigen emotie en gevoel benoemen als dat nodig is binnen de situatie.
- o De pedagogisch medewerker geeft regelmatig een concreet compliment aan individuele kinderen, daarbij noemt zij de kinderen bij eigen naam. Een concreet compliment kan bijvoorbeeld zijn: *'Ik zie dat je heel veel kleuren gebruikt in je tekening'* in plaats van *'Wat een mooie tekening'*.

- o De pedagogisch medewerker ziet de behoefte van het kind, benoemt deze en vraagt aan het kind of dit juist is en reageert hier passend op. Aan de behoeftes van kinderen wordt zoveel mogelijk tegemoetgekomen. Dit betekent dat er zoveel mogelijk ja en zo min mogelijk nee tegen de kinderen wordt gezegd. Wanneer aan een behoefte niet tegemoetgekomen kan worden dan wordt er uitgelegd waarom dit niet mogelijk is. *'Ik snap dat je nu heel graag wilt rennen. Na het eten gaan wij naar buiten en daar mag je zoveel rennen als je wilt.'*

2.1.2 Structuur en grenzen stellen

Elk kind gedijt het best in een omgeving die duidelijke rituelen, structuur en grenzen heeft, omdat hij zich daar veilig en geborgen in voelt. Bij een duidelijke structuur en voorspelbaarheid kunnen kinderen zich voorbereiden op wat komen gaat, doordat zij weten waar zij aan toe zijn. Regels en grenzen bieden kinderen daarnaast duidelijkheid in wat er van hen verwacht wordt. Dit alles zorgt niet alleen voor rust maar ook voor emotionele veiligheid. Vanuit deze emotionele veiligheid kunnen kinderen zich volop storten op het verkennen van hun omgeving. Bij Het Eikenbos bieden wij kinderen structuur en grenzen aan op de volgende manier:

- o Er wordt gedurende de opvang gewerkt volgens de dagindeling, dit zorgt voor een duidelijk structuur en zo weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt. In het belang van de kinderen kan de dagindeling aangepast worden. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer opgemerkt wordt dat de kinderen honger hebben, er eerder wordt gegeten of wanneer de kinderen moe zijn de activiteit eerder wordt gestopt.
- o De pedagogisch medewerkers kondigen aan wat er gaat gebeuren en wat er van de kinderen wordt verwacht. *'We gaan zo aan tafel en daarvoor gaan we het speelgoed opruimen.'* Dit wordt aangepast aan het niveau van de kinderen.
- o De ruimte waarin de kinderen en de pedagogisch medewerkers zich bevinden en de opslag van alle materialen is overzichtelijk.
- o Op de groep gelden een aantal duidelijke groepsregels. Bij het uitleggen van deze regels wordt ook uitgelegd waarom deze gelden en wat het doel ervan is. *'We rennen niet op de groep want dat kan gevaarlijk zijn'*. Over deze groepsregels kunnen ook gesprekken plaatsvinden, bijvoorbeeld tijdens het eten. In deze gesprekken wordt ook de mening van de kinderen gevraagd en meegenomen. Hierbij is een positieve benadering altijd het uitgangspunt. De pedagogisch medewerkers leven deze regels voor. Dit houdt in dat ze in hun handelen laten zien hoe deze regels nageleefd dienen te worden en dat de pedagogisch medewerkers zich dus ten alle tijden aan deze regels houden.
- o De pedagogisch medewerkers stellen duidelijke grenzen. Wij geloven dat wij hierdoor duidelijkheid bieden waardoor het kind zich ook emotioneel veilig voelt omdat hij weet waar hij aan toe is.
- o Gedragsaanwijzingen die worden gegeven zijn altijd positief, er wordt verteld wat er wel mag in plaats van wat niet mag. *"Op de groep mag je lopen."*
- o Indien ongewenst gedrag gevaar met zich meebrengt kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen het spel van het kind tijdelijk te beëindigen en het kind te vragen om wat anders te kiezen.
- o Positief gedrag wordt zowel verbaal als non-verbaal gewaardeerd. Bijvoorbeeld met een compliment of een glimlach. *'Wat zijn jullie fijn samen aan het spelen!'* of *'Wauw wat heb jij goed opgeruimd, nu kunnen we lekker naar buiten!'*
- o De pedagogisch medewerker is ten alle tijden het voorbeeld voor kinderen. In haar communicatie en omgang met kinderen, ouders en collega's laat zij dan ook voorbeeld gedrag zien.

2.1.3 Respect voor de autonomie

Bij Het Eikenbos mag elk kind zichzelf zijn, het mag groeien in wie hij is, met zijn eigen karakter, talenten en voorkeuren. Door kinderen aan te spreken op hun individualiteit en zelfstandigheid, krijgen kinderen de kans om dingen zelfstandig uit te proberen, initiatief te nemen, mee te denken en keuzes te maken. Hierdoor voelen kinderen zich gezien en gehoord als een eigen persoon en ontwikkelen verantwoordelijkheidsgevoel. Bij Het Eikenbos tonen wij respect voor de autonomie van de kinderen door:

- o Alle kinderen zijn individuen die samen op een groep zijn en zo worden ze ook behandeld en benaderd door de pedagogisch medewerkers. Er wordt op een respectvolle manier omgegaan met de eigenheid van het kind.
- o De pedagogisch medewerkers hebben respect voor de lichamelijke autonomie. Dit laten ze zien door bijvoorbeeld het aan te kondigen wanneer een kind opgepakt of aangeraakt gaat worden. Wanneer er lichamelijk contact is met een kind dan wordt het kind zorgvuldig aangeraakt en is er nog bewegingsruimte voor het kind. *'Wil je een knuffel?'* Als een kind aangeeft niet aangeraakt te willen worden of op een andere manier een grens aangeeft dan wordt deze grens gerespecteerd.
- o De pedagogisch medewerker geeft het kind de ruimte om zijn eigen gang te gaan en zijn eigen keuze te maken. Denk hierbij aan; waar ga ik spelen, aan welke activiteit ga ik meedoen, welk fruit pak ik van het bord et cetera.
- o De pedagogisch medewerkers geven de kinderen de tijd om zelf iets uit te proberen. Ook als het niet direct lukt, de pedagogisch medewerkers stimuleren dan het kind en helpen door middel van praten met en uitleggen aan het kind. *'Ik zie dat het je bijna lukt. Misschien als je eerst op je billen gaat zitten dat het dan makkelijker gaat.'*
- o De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen, denk hierbij bij de jonge kinderen aan zelf de broek uittrekken en bij de oudere kinderen het zelf pakken en aantrekken van de schoenen en andere kinderen hierbij helpen.
- o De pedagogisch medewerker toont geduld voor ideeën en oplossingen van het kind en gaat indien de situatie het toelaat hierin mee. Ook worden kinderen gestimuleerd om de plannetjes die ze hebben uit te voeren.
- o De pedagogisch medewerker voorkomt commanderen en nee zeggen zoveel mogelijk. In plaats daarvan vraagt zij de medewerking van de kinderen. *'Wil je naar me toe komen?'*
- o De pedagogisch medewerker spreekt waardering en erkenning uit voor eigen initiatieven, ideeën en gedachten van de kinderen en volgt deze initiatieven wanneer dit mogelijk is. Daarnaast wordt er doorgevraagd om kinderen zelf tot deze ideeën of oplossingen te laten komen.
- o De pedagogisch medewerker laat kinderen meedenken, meepraten en meebeslissen. Zo kunnen de oudere kinderen betrokken worden bij het bedenken en maken van de groepsregels en kunnen de jonge kinderen een activiteit kiezen door ze uit twee opties te laten kiezen. Voor deze betrokkenheid worden vaste momenten ingelast zoals bijvoorbeeld tijdens het eten.
- o De pedagogisch medewerker kapt een discussie of weerwoord van kinderen niet meteen af, maar probeert een dialoog aan te gaan en de gedachtegang van het kind te achterhalen.

2.1.4. Praten en uitleggen

De pedagogisch medewerkers communiceren voortdurend met de kinderen waarin zij hen voorzien van uitleg en het handelen van zowel henzelf als dat van de kinderen benoemen. Op deze manier worden de omgeving en gebeurtenissen die zich hierin afspelen voorspelbaar voor de kinderen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en kinderen gelijkwaardig is en dat de pedagogisch medewerker mét de kinderen praat en niet tegen de kinderen. Bij Het Eikenbos wordt deze interactievaardigheid concreet toegepast in de praktijk op de volgende manieren:

- o Op de groep wordt correct Nederlands gesproken (getoetst op 3F).
- o De taal van een kind wordt verbeterd door het juiste woord in een correcte zin te herhalen. Kind: "Ik zocht de bal." Pm'er: "Heb jij de bal gezocht?"
- o De pedagogisch medewerker stemt inhoud en taal af op de interesse en het ontwikkelingsniveau van het kind.
- o De pedagogisch medewerkers bieden zoveel mogelijk taal aan, aan de kinderen. Dit kan gedaan worden door te benoemen wat er gaat gebeuren, wat er te zien is, wat er gedaan wordt, wat het kind doet. Hierbij worden heldere en duidelijke instructies gegeven aan de kinderen.
- o De pedagogisch medewerker reageert verbaal en non-verbaal op de contactinitiatieven van kinderen en gaat hierop in door een gesprek met het kind aan te gaan. *'Wat gezellig dat je bij me komt zitten, wil je ook mee luisteren naar het boekje dat ik ga voorlezen?'*
- o De pedagogisch medewerkers praten mét en niet tegen de kinderen.
- o De pedagogisch medewerkers luisteren oprecht naar de kinderen, zij laten zien dat ze de kinderen hebben gehoord door non-verbale en verbale communicatie en komen altijd met een reactie, door

bijvoorbeeld door te vragen, antwoord te geven op een vraag of het verhaal samen te vatten. Kortom de pedagogisch medewerkers voeren echten gesprekken met kinderen.

- o De pedagogisch medewerker voert alledaagse gesprekken met de kinderen. Dit doet ze door middel van open en gesloten vragen, actief te luisteren, aan de gespreksvaardigheden van de kinderen te werken, de kinderen een actieve rol te geven in het bewaken van een goed verloop van het gesprek en door het gesprek duidelijk af te sluiten.
- o De pedagogisch medewerker creëert een rijke talige omgeving door bijvoorbeeld gebruik te maken van woordkaarten, afbeeldingen, naamstickers op meubels. Daarbij wordt er een leerzaam en prikkelend taalaanbod geboden, hier moet gedacht worden aan een rijke woordenschat, verschillende gesprekjes met de kinderen en taalgrapjes. Dit wordt gecombineerd met het werken in kleine groepjes. Op deze manier kan ook de taalontwikkeling goed worden geobserveerd door de pedagogisch medewerkers.

2.1.5 RUSTRUIMTE

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich tijdens de BSO en VSO ook even kunnen terugtrekken wanneer zij daar behoefte aan hebben. Daarom richten wij in de gang bij de kapstokken een rustige werkplek in met een tafel en stoelen. Hier kunnen kinderen in alle rust een boek lezen, tekenen, een spelletje doen of hun huiswerk maken. Deze ruimte is bedoeld voor kinderen met een 8 jaar contract. Kinderen jonger dan 8 jaar hebben vaak nog behoefte aan persoonlijk contact, zoals even op schoot zitten of dicht bij een medewerker zijn, om tot rust te komen. Kinderen vanaf 8 jaar zijn over het algemeen zelfstandiger en meer op zichzelf gericht. Zij bevinden zich in een ontwikkelingsfase waarin de behoefte aan autonomie en onafhankelijkheid sterk toeneemt.

2.1.6 MENTORSCHAP

Naast dat wij met vaste gezichten werken, werken wij ook met mentorschap. Zo zijn alle kinderen van Het Eikenbos voorzien van een mentor (één van de vaste medewerkers op de groep). Deze mentor is verantwoordelijk voor het monitoren, observeren en stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Daarnaast is zij het aanspreekpunt voor zowel ouder als kind. Op deze manier worden de pedagogisch medewerkers, kinderen én ouders in staat gesteld om een vertrouwensband met elkaar op te bouwen, van waaruit op één lijn gewerkt kan worden betreft de verzorging, opvoeding en ontwikkelingsstimulering van de kinderen.

De mentor observeert het kind één keer per jaar en voert als ouders daar behoefte aan hebben een oudergesprek.

Ouders en kind maken, nog voordat zij starten bij de BSO of VSO met de aangewezen mentor gedurende het intakegesprek kennis. Ouders krijgen mondeling te horen wie de mentor van hun kind is. De mentor voert bij voorkeur het intakegesprek, indien dit niet mogelijk is dan zal de ouder gedurende het intakegesprek mondeling op de hoogte worden gesteld wie de mentor van hun kind is.

De taken van de mentor puntsgewijs beschreven:

- De mentor is verantwoordelijk voor het observeren van het gedrag van uw kind en bespreekt met u eventuele bijzonderheden als u daar behoefte aan heeft of als wij denken dat het nodig is. De mentor observeert het kind aan de hand van een kind gesprek.
- De bevindingen vanuit het kind gesprek worden opgeslagen door de mentor in het kind dossier.
- De mentor is verantwoordelijk voor eventueel contact met school als dit nodig is.
- De mentor is het vaste aanspreekpunt voor ouders over de ontwikkeling van hun kind. Als er meer observaties nodig zijn dan kunnen deze door de mentor worden gerealiseerd.

2.1.7 WENNEN

Bij binnenkomst van een nieuw kind ontfermt een vaste pedagogisch medewerker zich over het kind. Er is veel aandacht voor het zich thuis voelen op de vestiging en om een relatie op te kunnen bouwen met de pedagogisch medewerker. Deze pedagogisch medewerker is ook het aanspreekpunt voor de ouder van dat kind. Het kind neemt enorm veel indrukken op in deze periode en kan nog erg verlegen zijn. Daarom hanteren wij binnen Het Eikenbos een wenperiode van 1 middag, zodat het kind de gelegenheid krijgt om rustig aan de nieuwe omgeving, pedagogisch medewerkers en kinderen te kunnen wennen. Tijdens de wenmiddag vragen wij ouders om goed telefonisch bereikbaar te zijn zodat wij hen altijd kunnen bereiken mocht het kind meer moeite hebben met het wennen dan gedacht, hierbij kijken wij altijd naar de behoefte van het kind en staat het gevoel van veiligheid voor

het kind voorop. Tijdens het intakegesprek spreken wij met ouders af wanneer het wenmoment zal plaatsvinden. Hieronder volgt een voorbeeld van een wenschema.

Voorbeeld van een wenschema

Intakegesprek	Tijdens het intakegesprek maken ouders kennis met de mentor en is er de mogelijkheid om belangrijke informatie met elkaar uit te wisselen en de wenmomenten af te stemmen.
Wendag BSO 14:30 – 16:30	Het kind komt twee uur wennen op de groep waarbij het kennismaakt met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Wij vragen ouders goed bereikbaar te zijn indien het wenmoment nog te lang blijkt.
Wendag VSO 7:00 – 8:30	Het kind komt ander half uur wennen op de groep waarbij het kennismaakt met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Wij vragen ouders goed bereikbaar te zijn indien het wenmoment te lang blijkt.

2.2 PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

2.2.1 Motorische vaardigheden

Onder de motorische vaardigheden wordt zowel de grove als de fijne motoriek bedoeld. Onder de grove motoriek vallen grote bewegingen, zoals rennen, lopen, kruipen, skaten of rollen. Onder de fijne motoriek verstaan we de kleine bewegingen, waar meer aandacht of concentratie voor nodig zijn, zoals knippen, tekenen, kralen rijgen en de pincetgreep. Van kleuter tot bijna puber maken kinderen enorme stappen binnen hun motorische ontwikkeling. Ze zullen zelfstandig gaan eten en drinken, aan- en uitkleden, springen, klimmen, rennen, skaten, tennissen, voetballen et. cetera. Zo is te zien dat ontwikkeling van de motorische vaardigheden enorm bijdragen aan het opgroeien tot een zelfstandig individu. Hierbij is te zien dat de grove en fijne motoriek nauw met elkaar zijn verbonden. Kinderen moeten vaak bepaalde vaardigheden binnen de grove motoriek beheersen alvorens zij toe zijn aan activiteiten binnen de fijne motoriek. Daarnaast is de motorische ontwikkeling nauw in verbinding met andere ontwikkelingsgebieden, zo vraagt de ontwikkeling van spraak en het uiten van emoties om motorische vaardigheden.

Bij Het Eikenbos krijgen kinderen de kans hun motorische vaardigheden verder te ontwikkelen, hiervoor krijgen zij stimulans, activiteiten en begeleiding aangeboden. Binnen het stimuleren van de motorische ontwikkeling sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus van de kinderen:

Schoolgaande kinderen

Vanaf 4 jaar gaan kinderen zich bezig houden met het verfijnen van de motorische vaardigheden. Zo hebben zij zich al heel wat bewegingen eigen gemaakt als rennen, springen, overgooien, steppen en klimmen, alleen zijn deze nog niet zo gecontroleerd. Naarmate kinderen ouder worden krijgen zij steeds meer controle over hun bewegingen en breiden hun motorische vaardigheden uit met bewegingen als huppelen, hinkelen en veters strikken. Vanaf een jaar of 7 worden kinderen steeds sneller en soepeler in het maken van bewegingen en gaan zich bezighouden met ingewikkeldere bewegingen als touwtje springen, het schrijven van letters en woorden, en kopjeduikelen. Zij zullen zich daarnaast steeds meer gaan vergelijken met anderen, waardoor het spelen van wedstrijdjes maar al te leuk is. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen zich allerlei ingewikkelde vaardigheden eigen gemaakt en ontwikkelen zich daarnaast in spiersterkte, coördinatie en stabiliteit van bewegingen, waarin ook te zien is dat de een behendiger en sterker is dan de ander. Ook het uithoudingsvermogen vergroot zich, waardoor kinderen sporten steeds beter onder de knie krijgen. In de fijne motoriek is daarnaast te zien dat de oog-hand coördinatie zich zodanig ontwikkeld heeft dat kinderen zich met de kleinste werkjes bezig kunnen houden.

Stimuleren van de motorische ontwikkeling bij schoolgaande kinderen:

- o Buitenspeelactiviteiten als: touwtje springen, hinkelen, rennen, springen, klimmen en klauteren, tikkertje, voetbal, boxen
- o Knutselactiviteiten
- o Schrijfactiviteiten

Zoals hierboven te lezen is bieden wij bij Het Eikenbos voldoende vrije spelmomenten aan, waarin de kinderen kunnen spelen met speelmateriaal dat aansluit bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind, en hen uitdaagt in het eigen maken van de motorische vaardigheden. Daarnaast bieden wij georganiseerde activiteiten aan, waarin kinderen worden gestimuleerd in zowel hun grove als fijne motorische ontwikkeling.

De kinderen zijn in de speeltuin aan het overschieten met de bal. De pedagogisch medewerker stelt voor om kegels neer te zetten die de kinderen met de bal mogen proberen om te schieten. De kinderen mogen het om de beurt proberen. Dan stelt een kind voor om te kijken of het ook lukt als de kegels wat verder weg worden gezet.

De pm'er pakt een pion om op de grond aan te geven tot waar de kinderen de kegel kunnen omschieten. Na afloop kijken de kinderen trots naar de pionnen in het gras.

2.2.2 Creatieve vaardigheden

Bij de creatieve vaardigheden gaat het om het creatieve brein. Kinderen zijn van nature creatief. Zo is te zien dat zij creatief zijn in hun spel en in het gebruik van (speel)materiaal, en in het oplossen van problemen en knutselactiviteiten tot de meest creatieve ideeën kunnen komen. De creatieve en fantasierijke ideeën waar kinderen op komen, kunnen wij als volwassenen haast niet meer op komen. Het is dan ook de kunst van de pedagogisch medewerkers om deze creativiteit en fantasie aan te spreken en kinderen de ruimte te geven om zich creatief te uiten. Binnen het aanspreken van deze creativiteit, sluiten de pedagogisch medewerkers aan op de verschillende leeftijden en ontwikkelingsgebieden:

Schoolgaande kinderen

Tussen de 4 en 6 jaar laten kinderen zich nog niet remmen in hun creativiteit, en spelen dan ook nog volop op het gebied van fantasiespel (rollenspellen). Verder beschikken kinderen rond deze leeftijd over de vaardigheid om zelfstandig dansjes te bedenken en deze ook uit te voeren. Vanaf 7 jaar raken kinderen steeds behendiger in het gebruiken van een kwast, potlood en schaar, waardoor zij zelfstandig kunnen knutselen. Zij raken zich daarbij bewust van de meningen en ideeën van anderen en kijken zo ook kritischer naar hun eigen knutselwerkjes. Vanaf een jaar of 10 is het doen van een dansje voor het publiek voorbij, omdat kinderen dit dan gek vinden.

Stimuleren van de creatieve ontwikkeling van schoolgaande kinderen:

- o Knutselmaterialen aanbieden
- o Knutselactiviteiten
- o Dans en toneel activiteiten
- o Zelf laten kiezen om mee te doen
- o Mee laten zoeken naar oplossingen
- o Fantasierijk speelmateriaal
- o Onderzoeken/proefjes activiteiten aanbieden

De kinderen krijgen allemaal een groot vel papier. De pm'er leest een verhaal voor over een draak en een prinses. De kinderen mogen tijdens het voorlezen het verhaal tekenen en schilderen op het papier. Na afloop mag ieder kind vertellen wat hij heeft gemaakt. Sommige kinderen hebben het vuur van de draak nagetekend. Andere kinderen juist de prinses die moest huilen omdat haar kroon kwijt was. De pm'er stimuleert de kinderen om op hun eigen manier de tekening vorm te geven vanuit hun eigen fantasie.

2.2.3 Cognitieve vaardigheden

De cognitieve ontwikkeling betreft het proces van het 'leren' bij kinderen. Hierin gaat het om het eigen maken van cognitieve vaardigheden als het denken, bewustzijn, concentreren, onthouden, het waarnemen en het verwerken van informatie, en het terughalen en toepassen van deze informatie. De ontwikkeling van cognitieve vaardigheden is een ontwikkelingsaspect dat niet op zichzelf staat. De sociale, emotionele en motorische ontwikkeling vormen de basis waarop deze ontwikkeling voort kan bouwen. Van kleuter tot puber, kinderen zich eigen met deze vaardigheden en doorlopen hierin verschillende ontwikkelingsniveaus.

Schoolgaande kinderen

Naarmate kinderen ouder worden raken zij geïnteresseerd in wat er allemaal om hen heen gebeurt en waarom. Door middel van het stellen van deze "Waarom" vragen, verkennen kinderen de wereld dan ook steeds meer. Daarnaast komen kinderen van 4 en 5 jaar voor het eerst in aanraking met lezen en rekenen op

school, door te oefenen met het lezen van letters en ordenen. In groep 3 begint het echte leren lezen, schrijven en rekenen. Door middel van het eigen maken van deze vaardigheden kunnen kinderen zich naarmate zij ouder worden vanaf 9 jaar ook bezig gaan houden met vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en natuur. Daarnaast leren kinderen steeds concreter te denken en gebruiken daarbij minder hun fantasie. Zij gaan zich steeds meer bezig houden met maatschappelijke onderwerpen als oorlog en armoede.

Wij stimuleren dit door:

- o Met kinderen in gesprek gaan over verschillende onderwerpen
- o Vragen beantwoorden/voorzien van kennis
- o Puzzels
- o Spelletjes/activiteiten waarbij nagedacht moet worden, zoals raadsels, rebussen en woordzoekers.
- o Geplande en ongeplande leermomenten

“De pedagogisch medewerker legt gekleurde papieren verspreid over de groep. Zij benoemt de kleuren. Vervolgens mogen de kinderen op een bepaalde manier, kruipend, springend, als een slang etc. naar de kleur toe gaan. “Kunnen jullie kruipend naar de rode plaats?” Een variatie op deze activiteit kan zijn is om iedereen met een blauwe broek naar het blauwe blaadje te laten gaan.”

2.2.4 Taalvaardigheden

Van jongs af aan komen kinderen al in contact met taal. Door middel van het horen van taal leren kinderen betekenis te geven aan de wereld om hen heen, binnen Het Eikenbos wordt er gedurende de opvang alleen Nederlands gesproken met de kinderen. Bij Het Eikenbos praten de pedagogisch medewerkers dan ook voortdurend tegen en met de kinderen, door middel van de interactievaardigheid praten en uitleggen. Zo benoemen zij hun eigen handelen en het handelen van de kinderen, waardoor de woordenschat zich vergroot en kinderen leren om deze woorden te koppelen aan de dingen die zij zien in hun omgeving. Daarnaast benoemen zij de gevoelens en behoeftes van de kinderen en van zichzelf waardoor kinderen deze woorden weer kunnen linken aan de gevoelens en behoeftes die zij ervaren. Kinderen kunnen op hun beurt weer oefenen met het toepassen van de geleerde woorden in gesproken taal met de pedagogisch medewerkers. Er vindt zo interactie plaats met kinderen in alle leeftijdscategorieën, in verschillende vormen, waarin rekening gehouden wordt met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind:

Schoolgaande kinderen

De woordenschat van schoolgaande kinderen breidt zich steeds meer uit. Zo beschikken kinderen in de leeftijd van 4 tot 6 jaar al over een woordenschat van 3000 woorden. Net als de oudere peuters, oefenen kinderen flink met het toepassen van de grammatica en naarmate kinderen ouder worden (zo rond de 10 jaar) maken zij zich de grammaticaregels steeds meer eigen. In de kleuterleeftijd leren kinderen steeds ingewikkeldere zinnen te maken en krijgen interesse in letters en het schrijven van letters. Vanaf 6 á 7 jaar gaan kinderen dan ook oefenen met lezen en schrijven op school, waardoor kinderen steeds meer woorden bij leren en langere zinnen leren te maken. Kinderen oefenen met het spreken van taal, maar ook met het gebruiken van taal om informatie op te zoeken zoals in boeken of op internet. Vanaf een jaar of 10 hebben kinderen de taal goed onder de knie, waarin te zien is dat de woordenschat zich nog verder uitbreidt, en de zinsopbouw en spelling zich verbeterd. Kinderen raken daardoor ook steeds behendiger in het benoemen van de eigen gevoelens, ideeën, behoeftes, gedachtes, meningen en ervaringen.

Stimuleren van de taalontwikkeling van schoolgaande kinderen:

- o Ondersteunen in grammaticagebruik
- o Gesprekjes/discussies voeren
- o Kleine vraagstukjes voorleggen
- o Liedjes zingen
- o Leesmateriaal/samen lezen
- o Taalspelletjes

“De pedagogisch medewerker gaat met de kinderen van 6 jaar en ouder in de kring zitten om een spelletje te doen. Ieder kind mag op een briefje iemand opschrijven. De briefjes worden in een bak gestopt waarna elk kind er eentje mag pakken. Dit briefje wordt op het hoofd geplakt. Het kind mag vragen stellen aan de andere kinderen om erachter te komen wie er op zijn voorhoofd staat.”

2.2.5 Activiteiten bij BSO Het Eikenbos

Bij BSO Het Eikenbos staat bewegen en buiten zijn als belangrijke pijlers bij ons op het gebied van activiteiten. Wij gebruiken een schema waarin wij een planning maken met verschillende sport en spel activiteiten die wij aanbieden gedurende de dag. Achter onze locatie bevindt zich een gemeentelijk speelplein waardoor wij de kinderen verschillende bewegingsactiviteiten kunnen laten doen. Zo bieden wij de kinderen de mogelijkheid om te klimmen, balanceren, schommelen en glijden. Daarnaast is er ook ruimte voor andere sport- en spelactiviteiten, zoals boksen, jeu de boules, touwtjespringen enz. Omdat Het Eikenbos bewegen hoog in het vaandel heeft staan, bieden wij niet alleen de mogelijkheid om buiten te bewegen, maar kan dit ook binnen. Door middel van onze beweegvloer stimuleren wij de kinderen om gezond in beweging te blijven na een lange dag stilzitten op school. Indien zij niet willen meedoen met de sport- en spelactiviteiten zijn er ook andere activiteiten waaraan zij kunnen meedoen of vrijspelen.

Wij bieden naast sport- en spelactiviteiten ook andere activiteiten aan zoals knutselen en spelletjes doen. Binnen ons activiteiten aanbod kijken wij altijd naar de behoefte van de kinderen. We vinden het belangrijk dat het kind plezier heeft en zich kan ontwikkelen binnen de verschillende ontwikkelingsgebieden. Onze pedagogisch medewerkers motiveren kinderen om mee te doen aan activiteiten maar dwingen hen nooit. Wij begrijpen dat kinderen na een lange en drukke schooldag wellicht moe zijn en willen uitrusten dan is dit ook mogelijk. Ons uitgangspunt is plezier en ontspanning zodat ieder kind een fijne dag heeft bij BSO Het Eikenbos.

Bij VSO Het Eikenbos staat vooral het rustig opstarten van de dag en een goed ontbijt centraal in onze activiteiten. Gedurende de ochtend worden er kinderen gebracht, waardoor kinderen vrij mogen spelen. De pedagogisch medewerkers springen op de ochtend zelf in op de behoefte van de kinderen. We vinden het belangrijk dat het kind plezier heeft en zich kan ontwikkelen binnen de verschillende ontwikkelingsgebieden. Daarom is er een ruim aanbod van activiteiten die zich uiten in de hoekjes die wij hebben gemaakt. Tevens is er een mogelijkheid om in de ochtend al fijn buiten te spelen. Dit kan op het gemeentelijke speelplein aan de achterzijde van het pand.

2.2.6 Ontwikkelingsstimulering

Binnen deze interactievaardigheid gaat het om de wijze waarop pedagogisch medewerkers kinderen stimuleren in de bovenstaande ontwikkelingsgebieden. Bij Het Eikenbos worden kinderen in de motorische, cognitieve, sociale, creatieve en taalontwikkeling gestimuleerd door de juiste manier van communiceren en houding van de pedagogisch medewerkers, en een passend activiteiten- en speelgoed aanbod. Hierbij is het doel van de pedagogisch medewerker om het kind op een positieve wijze net een stapje verder te brengen in de ontwikkeling, dan dat zij uit zichzelf zouden kunnen komen.

Bij Het Eikenbos stimuleren wij kinderen in hun ontwikkeling door: pedagogisch medewerker biedt een grote verscheidenheid aan activiteiten aan:

- o De inrichting en de materialen op de groep dagen uit tot spelen, ontdekken en onderzoeken. De ruimte wordt regelmatig verandert en er worden nieuwe materialen aangeboden die uitnodigen tot spel. Op de groep is ruimte voor avontuur, beweeg en voor doen-alsof spel.
- o De pedagogisch medewerker geeft elk kind de ruimte om te spelen en zelf het spel te bepalen.
- o De stimulering van de kinderen wordt afgestemd op de aandacht, de stemming en het begripsniveau van het kind.
- o De pedagogisch medewerker herkent de spelwereld van de kinderen en sluit daarop aan met taal en materialen.
- o De pedagogisch medewerker heeft oog voor de talenten van kinderen en zorgt voor een gevarieerd activiteitenaanbod waarin kinderen talenten en interesses kunnen onderzoeken. De pedagogisch medewerker speelt regelmatig mee of heeft een actieve houding tijdens het doen van activiteiten om de kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling.
- o Qua spel biedt de pedagogisch medewerker een mix aan van vrij spel en begeleide activiteiten. Bij de activiteiten die aangeboden worden wordt rekening gehouden met de verschillen in interesses van jongens en meisjes en de manier waarop ze onderzoeken, ontdekken, samen spelen en de ruimte gebruiken.
- o De pedagogisch medewerker maakt gebruik van de mogelijkheden die zich voordoen tijdens de dagelijkse begeleidingsmomenten om kinderen te stimuleren. Oftewel het aangrijpen van ongeplande leermomenten. Soms gebeurt het dat de pedagogisch medewerkers geen activiteit of leermoment gepland hebt, maar dat door een vraag of opmerking van een kind een leermoment ontstaat. De pedagogisch medewerker grijpt deze kans en maakt hiervan een leermoment. Voorbeelden zijn, een

kindje benoemt een kleur van de beker die hij krijgt. De pedagogisch medewerker speelt hier op in door de andere kleuren van de bekens gezamenlijk met de kinderen te benoemen. De pedagogisch medewerker pikt signalen op van de kinderen en maakt hier een spelenderwijs, kort en leuk leermoment van.

- o De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen om anderen te helpen en dingen uit te leggen zodat ze van elkaar leren.
- o De pedagogisch medewerker kijkt en luistert tijdens het spel van de kinderen om te onderzoeken waar de interesses van de kinderen en de zone van naaste ontwikkeling liggen.
- o De pedagogisch medewerkers gaan actief in gesprek met kinderen door (open) vragen te stellen, kinderen uit te dagen tot redeneren, onderzoeken, overleggen en stimuleren zelf met een oplossing te komen.

2.3 SOCIALE ONTWIKKELING

In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met zichzelf en anderen, waardoor een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. Kinderen ontwikkelen zich van een individu dat nog erg op zichzelf gericht is, tot een individu die in interactie staat met de mensen om zich heen. Jonge kinderen zijn nog erg op zichzelf gericht en moeten nog leren wat een ander wel of niet leuk vindt. Naarmate zij ouder worden, raken kinderen zich steeds meer bewust van de gevoelens en behoeftes van anderen en kunnen hier op hun beurt steeds beter rekening mee houden.

2.3.1 Samenspel

Kinderen ontwikkelen zich met name in de sociale ontwikkeling, doordat zij in contact komen met anderen door middel van samenspel. De kinderopvang biedt kinderen de mogelijkheid om spelenderwijs kennis te maken met de sociale vaardigheden en zich deze eigen te maken. De pedagogisch medewerkers van Het Eikenbos stellen de kinderen dan ook in de gelegenheid om met elkaar te spelen, waarin zij zich bewust zijn van de verschillende leeftijden en ontwikkelingsfasen van de kinderen:

Schoolgaande kinderen

De kinderen komen in contact en spelen met elkaar, wat een hoop uitdagingen biedt op sociaal-emotioneel gebied. Zo maken zij kennis met ruzie, concurrentie, rekening houden met anderen, agressiviteit en assertiviteit. Doordat schoolgaande kinderen zich ontwikkelen in hun empathie, kunnen zij zich al veel beter verplaatsen in anderen en kunnen zo ook steeds beter omgaan met conflicten, grenzen en regels. Daarnaast oefenen kinderen met het beheersen van henzelf. Vanaf een jaar of 6 raken kinderen zich steeds bewuster van hunzelf en gaan zich daarnaast ook steeds meer vergelijken met anderen. De ouders, pedagogisch medewerkers en oudere kinderen waren met name de voorbeeldrollen waaraan kinderen zich op jonge leeftijd aan optrokken. In de schoolgaande leeftijd zullen kinderen zich steeds meer optrekken aan hun leeftijdsgenoten en vriendschappen sluiten. Vanaf een jaar of 8 ontwikkelen kinderen het inzicht dat achter handelingen bepaalde intenties zitten en dat iemand dus iets goed bedoeld kan hebben. Wanneer kinderen de 9 jaar naderen groeit de behoefte aan privacy en ontwikkelen kinderen een eigen mening. Zo zullen zij regels niet meer zomaar aannemen, maar hier kritisch over nadenken en er eventueel hun mening over geven. Leeftijdsgenoten worden steeds belangrijker en kinderen raken steeds gevoeliger voor de meningen en gedragingen van deze leeftijdsgenootjes. Zo zullen kinderen hun eigen gedrag en uiterlijk gaan vergelijken met die van anderen en deze spiegelen op die van anderen.

Stimuleren samenspel schoolgaande kinderen:

- o Stimuleren om samen te spelen
- o Meespelen
- o Groepsactiviteiten
- o Gezelschapsspellen
- o Toneelopvoeringen/dansuitvoeringen
- o Kinderen stimuleren en ruimte geven om initiatief te nemen in bedenken van spel en begeleiden van spel

"De pedagogisch medewerker is met de kinderen liedjes aan het zingen. Dan vertelt Joep dat hij op het liedje van "Baby Shark" een leuk dansje kent. "Wil jij dat dansje aan ons laten zien Joep?" vraagt de pedagogisch medewerker. Dat wil Joep wel en de andere kinderen doen enthousiast mee waardoor iedereen samen aan het dansen is!"

2.3.2 Conflicten in het samenspel

Zelfstandig oplossen van conflicten

Op de Het Eikenbos leren kinderen te communiceren met anderen, te onderhandelen over een spel en om conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen. Ze leren rekening houden met anderen en ervaren hun positie en relatie met de groep. Schoolgaande kinderen zijn al beter in staat om zich te verplaatsen in andermans gevoelens en behoeftes, maar zullen ook met elkaar in conflict kunnen komen doordat zij het niet met elkaar eens zijn. Indien er een conflict is ontstaan tussen twee of meerdere kinderen neemt de pedagogische medewerker hier een sturende en/of begeleidende rol in. Bij Het Eikenbos grijpen wij echter niet direct in bij conflicten, omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen de gelegenheid krijgen om het conflict zelfstandig op te lossen en er samen uit te komen. Uiteraard houden de pedagogisch medewerkers wel in de gaten wanneer kinderen er zelf niet uit komen en bieden dan ondersteuning en begeleiding aan, waarin zij een bemiddelende rol aannemen. Er wordt dan aan de kinderen gevraagd wat er gebeurd is, waarin beide kinderen de gelegenheid krijgen om hun verhaal te doen. Hierin wordt de kinderen ook gevraagd om de gevoelens en emoties duidelijk te maken *"Wat geeft dat jou voor gevoel?"*, *"Wat zou je graag willen?"*, *"Klopt het dat jij ook graag met dit spel wilt spelen?"*, *"Klopt het dat jij je verdrietig voelt nu?"*. Daarna wordt samen met de kinderen gezocht naar een compromis *"Hoe kunnen we dit oplossen?"*. Indien kinderen het moeilijk vinden om op een oplossing uit te komen, leggen de pedagogisch medewerkers uit wat wel en niet aanvaardbaar is en hoe er in de betreffende situatie rekening gehouden kan worden met elkaar: *"Max, als jij ook met het spel wil spelen, zou je kunnen vragen of je mee mag doen in plaats van het af te pakken. Wanneer je het afpakt kan Daan er namelijk niet meer mee spelen, snap je dat?"*. Indien een kind inziet dat zijn gedrag fout is kan er van het kind gevraagd worden zijn excuses aan te bieden aan de ander. Hierbij is het van belang dat het kind ook benoemd van welk gedrag het spijt heeft: *"Sorry dat ik "*. Vervolgens dienen de kinderen weer positieve aandacht te krijgen. Dit kan door bijvoorbeeld het geven van een complimentje met de oplossing van het conflict: *"Heel goed Max, dat jij hebt gevraagd of je mee mag doen. Nu kunnen jullie fijn samen het spel spelen!"*

Afkoelen

Wanneer kinderen herhaaldelijk de regels overtreden, in conflict zijn met kinderen om hen heen of grensoverschrijdend gedrag vertonen zoals slaan, uitschelden, schoppen of trekken, kan er daarnaast voor gekozen worden om de kinderen even tot rust te laten komen, waarin het kind even uit de situatie wordt gehaald om na te denken over zijn gedrag. Indien het kind even mag afkoelen, moet het duidelijk zijn welk gedrag van het kind wordt afgekeurd, om deze reden benoemd de pedagogisch medewerker altijd waarom zij het kind uit de situatie haalt. Hierbij krijgt het kind altijd een rustige activiteit zoals tekenen of een boekje lezen. De pedagogisch medewerker vraagt, als het kind rustiger is geworden, of hij weet hoe hij anders zou kunnen handelen. Mocht het kind dit niet weten, dan doet de pedagogisch medewerker een voorstel. *"ik heb je een aantal keer gewaarschuwd en je de keuze gegeven om ergens anders te spelen, maar je blijft Max schoppen en nu heeft Max pijn en is hij verdrietig. Ik geef je even een Time-out om na te denken hoe je het meningsverschil met Max kunt oplossen."*

Pesten

Bij Het Eikenbos zijn wij ons bewust van het negatieve effect wat pesten op een kind kan hebben. Daarom letten wij er actief op dat kinderen bij ons niet gepest worden. Als wij merken dat dit wel gebeurt, bij ons of op school, ondernemen wij altijd actie. In eerste instantie gaan wij in gesprek met de desbetreffende kinderen. Wij pakken dit gesprek op dezelfde manier aan als we met conflicten doen: er wordt aan de kinderen gevraagd wat er gebeurd is, waarin beide kinderen de gelegenheid krijgen om hun verhaal te doen. Hierin wordt de kinderen ook gevraagd om de gevoelens en emoties duidelijk te maken. De nadruk zal hierbij liggen op het kind dat gepest wordt, op deze manier proberen wij het kind dat pest duidelijk te maken welke effect het pesten heeft. Daarna wordt samen met de kinderen gezocht naar een oplossing, een manier om het goed te maken. Indien kinderen het moeilijk vinden om op een oplossing uit te komen, leggen de pedagogisch medewerkers uit hoe er in de betreffende situatie gehandeld kan worden. Zoals: *"Ivy, Matthijs vind het niet leuk als er onaardige opmerkingen gemaakt worden over zijn kleding. Maar het is juist wel fijn om iets leuks te zeggen over iemand anders. Kun je Matthijs vertellen wat je vindt dat hij goed kan?"* Ivy moet even nadenken, maar zegt dan *"Ik vind het knap dat je zonder een voorbeeld een vliegtuig van K'nex kan maken"*.

Ook besteden we extra aandacht aan positieve interacties tijdens spel en activiteiten. Wij hopen op deze manier aan de kinderen te tonen dat positief naar elkaar zijn veel leuker is dan onaardig doen.

Onze pedagogisch medewerker betreft ook de 'middenmoot' bij het pestproces door hier groeps gesprekken over te voeren. De kinderen worden dan ook betrokken bij het bedenken van een oplossing voor het pesten. We vinden het belangrijk dat kinderen die niet pesten of niet gepest worden ook te betrekken bij dit onderwerp. Hierdoor worden zij zich er bewust van en is er een minder grote kans dat zij ook zullen pesten en er een grotere kans is dat zij het zullen opnemen voor gepeste kinderen.

Als de pedagogisch medewerkers merken dat het pesten vaker voorkomt, overleggen we dit tijdens de vergadering en gaan we in gesprek met de ouders. We vinden het ook belangrijk om steun te bieden aan ouders als wij merken dat kinderen op school gepest worden. Dit doen wij door ouders op de hoogte te brengen en hen eventueel een luisterend oor of advies te geven over hoe het pesten gestopt kan worden.

2.3.3 Interactie kinderen onderling stimuleren

De pedagogisch medewerkers van Het Eikenbos stimuleren de kinderen in de sociale ontwikkeling, door hen met elkaar in contact te brengen en de onderlinge interacties te stimuleren. Hierin houden zij rekening met en sluiten aan op de verschillende leeftijden en leeftijdscategorieën, zoals deze omschreven zijn in paragraaf 2.3.1.

- o De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat de groep zo ingericht is dat kinderen worden uitgenodigd tot samenspel, denk aan het maken van verschillende hoeken.
- o De pedagogisch medewerkers stimuleren een positief groepsgevoel door samen activiteiten te ondernemen en door rituelen te laten ontstaan. De gezamenlijk start van de dag is hiervan een mooi voorbeeld. Het is een terugkerend ritueel, waarin alle kinderen worden verwelkomt, elk kind wordt erkent als onderdeel van de groep hoewel de activiteit als groep ondernomen wordt.
- o De pedagogisch medewerker zorgt voor een goede introductie van nieuwe kinderen op de groep. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het afscheid van een kindje dat de groep zal verlaten.
- o De pedagogisch medewerker verdeelt de aandacht tussen de kinderen evenwichtig.
- o De pedagogisch medewerker is een voorbeeld voor de kinderen en toont dan ook voorbeeldgedrag in de omgang met anderen.
- o Verschillen tussen kinderen worden gewaardeerd. Bij Het Eikenbos vinden wij dat ieder kind zichzelf mag zijn en waarderen wij de verschillen tussen kinderen door hier bijvoorbeeld over te praten en ieder kind te laten merken dat wij hem accepteren zoals hij is.
- o Positieve interacties tussen kinderen die zich spontaan voordoen worden gezien en gewaardeerd. Deze waardering kan geuit worden door te benoemen wat er gezien is. *'Wat fijn dat jullie Boas hebben geholpen met het vinden van zijn jas. Nu kunnen we samen naar buiten.'*
- o De pedagogisch medewerker geeft de kinderen de ruimte om met elkaar te spelen maar ook naast elkaar te spelen.
- o De pedagogisch medewerker observeert het samenspel en geeft daar waar nodig begeleiding door mee te spelen.
- o Op de groep worden vriendschappen gestimuleerd. Kinderen krijgen voldoende de ruimte om samen te spelen maar ook om samen dingen te ondernemen zoals het bedenken van een speurtocht.
- o De pedagogisch medewerker ondersteunt de kinderen in communicatie naar elkaar door de emoties of meningen te benoemen en ondersteund positief bij een conflict.
- o De pedagogisch medewerker richt de aandacht van de kinderen op elkaar. Daarnaast begeleidt ze kinderen bij het naar elkaar luisteren en nodigt ze kinderen uit om elkaar te helpen.
- o Door de pedagogisch medewerker wordt regelmatig een groepsanalyse gemaakt en naar aanleiding daarvan worden plannen gemaakt om onderlinge relaties te verbeteren.
- o In geval van een conflict neemt de pedagogisch medewerker een rol aan die op dat moment van haar verwacht wordt. Dit kan bijvoorbeeld de rol van objectieve bemiddelaar, procesbegeleider of leider zijn.
- o De pedagogisch medewerker onderneemt in een vroeg stadium actie bij pestgedrag door middel van:
 - Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
 - Steun bieden aan het kind dat zelf pest
 - De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem

- Werken aan het tot stand brengen van een algemeen beleid van de school rond veiligheid en pesten waar de hele school bij betrokken is
- Steun bieden aan de ouders

2.4 WAARDEN EN NORMEN

Kinderen moeten de kans krijgen om zich waarden en normen, de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, eigen te maken. Het is van belang dat kinderen leren om op een passende manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. Het Eikenbos wordt gezien als een aanvulling op de eigen gezinssituatie. Hier kan een kind in aanraking komen met andere aspecten en de diversiteit van onze samenleving. Het gedrag van andere volwassenen (en dus ook van de pedagogisch medewerkers) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen de grenzen van goed of slecht, van anders, van mogen en moeten.

Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. Dit willen wij proberen te bereiken door ons te verplaatsen in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag. Op deze manier voelt het kind zich gezien en gehoord, krijgt de kans om te vertellen waarom het zich op een bepaalde manier gedraagt en wat hierin zijn emoties en behoeftes zijn. Daarnaast wordt met het kind overlegd hoe het de volgende keer beter zou kunnen handelen (zoals in het voorbeeld bij het hoofdstuk sociale competentie: vragen in plaats van afpakken).

We geven als pedagogisch medewerkers zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen. Hierbij hanteren we net taalgebruik, en houden we ons aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn. Van de kinderen verwachten we ook dat ze zich houden aan de huis- regels, en dat ze aardig voor elkaar en de pedagogisch medewerkers zijn (dus niet schelden, slaan, schoppen e.d., maar rustig praten en zeggen wat je wil). Ook in het spel gelden bepaalde regels zoals: als je samen ergens aan begint, maak je het samen af, samen opruimen als je samen gespeeld hebt.

Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren met respect om te gaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van Het Eikenbos, en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen. Wij willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu, bijvoorbeeld door geen bloemen te plukken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen.

2.5 WAARNEMEN VAN DE ONTWIKKELING

2.5.1 Observeren en oudergesprekken

De kinderen van Het Eikenbos worden gedurende de dag geobserveerd op de groep. Dagelijks maken de pedagogisch medewerkers per kind foto's in de ouderportaal app. Hierop is te zien welke activiteiten of hoe het welzijn van het kind is die dag.

Naast de dagelijkse zorg op de groepen voor de kinderen, houden pedagogisch medewerkers zich regelmatig bezig met de ontwikkeling van ieder kind. Door middel van een kind gesprek zullen de pedagogisch medewerkers kinderen volgen op ieder ontwikkelingsgebied. Dit gebeurt aan de hand van een formulier. Het kind gesprek wordt zorgvuldig gerapporteerd en toegevoegd aan het dossier wat voor ieder kind persoonlijk wordt bijgehouden. Op deze manier houden de pedagogisch medewerkers oog op hoe een kind zich ontwikkelt en hoe het kind zich voelt bij ons op Het Eikenbos. Bij de vragenlijst is ook een plaatje dat door het kind zelf mag worden ingekleurd. Op deze manier wordt het kind betrokken bij de observatie en kunnen wij als pedagogisch medewerkers goed zien hoe het kind zich voelt en wat het kind eventueel nog nodig zou hebben.

Deze vragenlijst wordt ingevuld door de mentor van het kind. Eens per jaar krijgen ouders deze informatie waarbij zij ook de mogelijkheid krijgen om een tien minutengesprek te voeren met de mentor van het kind. Mochten ouders op een ander moment behoefte hebben aan een gesprek met de mentor van het kind dan kunnen zij dit altijd ook op een ander moment aangeven.

2.5.2 Overdracht naar school

Wordt een kind bijna vier jaar, dan wordt er een observatieformulier ingevuld met betrekking tot de ontwikkeling van het kind. Dit formulier wordt ingeleverd bij de leidinggevende. Wanneer scholen informatie willen over de ontwikkelingen en/of het welbevinden van een kind, dan zal BSO en VSO Het Eikenbos haar informatie uitwisselen met basisscholen, maar doet dit alleen wanneer ouders hiervoor schriftelijk toestemming geven. Met toestemming van ouders wordt dan het dossier wat is opgemaakt d.m.v. ons observatievolgsysteem doorgestuurd naar school. Dit is alleen mogelijk als het kind bij ons op het kinderdagverblijf heeft gezeten. Anders zijn wij niet in het bezit van observaties.

2.5.3 Omgang met bijzonderheden in de ontwikkeling

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. In de meeste gevallen doorlopen kinderen de ontwikkeling zonder problemen of achterstanden. Echter kan het voorkomen dat een kind opvallend gedrag vertoont of achterblijft in zijn ontwikkeling. Doordat de pedagogisch medewerkers de kinderen gedurende de dag observeren in de signalen die zij afgeven, kunnen eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling tijdig worden gesignaleerd en opgepakt. Tijdige signalering maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen, waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling, doorlopen de pedagogisch medewerkers de volgende stappen:

1. Signaleren van opvallend gedrag: de pedagogisch medewerkers van Het Eikenbos houden de kinderen gedurende de dag nauwlettend in de gaten, pikken signalen op en reageren hier op een passende wijze op. Wanneer signalen ons zorgen laten maken, worden deze in kaart gebracht en met de vaste collega's besproken. Indien de zorgen blijven dan worden de zorgen laagdrempelig gedeeld met de ouders. Ouders krijgen zo de kans om mee te denken en eventueel een verklaring te geven voor bepaalde opvallende signalen die het kind af geeft. Wanneer er geen verklaring is voor het opvallende gedrag van het kind, blijft de pedagogisch medewerker het kind volgen in zijn of haar ontwikkeling.
2. Observaties doornemen en nogmaals observeren: wanneer niet duidelijk is wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, worden allereerst de eerder samengestelde observaties doorgenomen. Wanneer blijkt dat hier onvoldoende in naar voren komt wat de aanleiding is van het gedrag van het kind, kan de pedagogisch medewerker besluiten om nogmaals te observeren. Er kan dan gebruik gemaakt worden van ongestructureerd observeren, waarin het gedrag van het kind en de signalen die het afgeeft objectief worden beschreven. Deze observatie zal vervolgens besproken worden in een oudergesprek, waarin de kind ontwikkeling met daarin opvallende gedragingen en signalen besproken worden met de ouders.
3. Eventueel inwinnen anoniem advies: na de signalen en gedragingen duidelijk in beeld te hebben gekregen door middel van een observatie kan een pedagogisch medewerker ervoor kiezen om naast advies te vragen van de leidinggevende ook anoniem advies te vragen van een externe organisatie zoals kabouterhuis, ouder kind teams, voor ieder 1 of Alert4You. Zij kunnen eventueel handvaten bieden en adviseren in het bespreekbaar maken van het opvallende gedrag.
4. Oudergesprek en plan van aanpak: door middel van een gesprek met de ouders worden de zorgen omtrent de ontwikkeling van het kind besproken en wordt gezamenlijk gewerkt naar een plan van aanpak. Het is van belang om dit ook echt gezamenlijk met de ouders te doen en de hen hier een inbreng in te laten hebben, op deze manier werken zowel de ouders als Het Eikenbos op één lijn en voelen zich betrokken bij het plan van aanpak. Het kind ontvangt extra ondersteuning op dat gebied waarin hij of zij het nodig heeft. Dit kan door de pedagogisch medewerkers op de groep én door ouders zelf thuis uitgevoerd worden.
5. Eventueel inschakelen externe hulp: mocht het plan van aanpak niet het gewenste effect hebben, dan kan ervoor gekozen worden om (in overleg met de ouders en de leidinggevende) externe hulp in te schakelen zoals een logopedist of Alert4You. Deze externe deskundige kan het betreffende kind eventueel observeren op de groep en de pedagogisch medewerkers en ouders voorzien van handvaten in de omgang met en aanpak van de bijzondere ontwikkeling. Hiervoor dienen ouders echter wel eerst toestemming te geven. Bij een vermoeden van kindermishandeling, hanteren wij de stappen van de meldcode, zoals deze beschreven staan in ons beleid veiligheid en gezondheid.

Daarnaast kunnen ouders doorverwezen worden naar professionele hulp, waarna de hulpvraag in het thuisfront zal worden behandeld.

Wanneer pedagogisch medewerkers dit stappenplan doorlopen, stellen zij de leidinggevende en de pedagogisch coach hiervan op de hoogte. Zo kunnen zij het verloop van het doorlopen van het stappenplan volgen en monitoren en waar nodig ondersteuning bieden in bijvoorbeeld het observeren van het betreffende kind, het laagdrempelig bespreken van de signalen met de ouders, het voeren van het oudergesprek, het opstellen van een plan van aanpak en het inschakelen van of doorverwijzen naar professionele hulp.

Toerusting en ondersteuning pedagogisch medewerkers:

Uiteraard is bijscholing omtrent het onderwerp opvallende ontwikkeling ook van belang. Om deze reden komt dit onderwerp minstens één keer per jaar aan bod. Dit kan in de vorm van een studiedag, een cursus, een vergadering of een workshop op locatie. De bijscholing kan zowel door een externe organisatie worden geboden als intern medewerkers. Met de bijscholing krijgen de medewerkers de kans om de kennis te vergroten en op te frissen. Tevens blijven pedagogisch medewerkers actief bezig met de ontwikkelingspedagogiek van het kind waardoor zij beter en adequater kunnen reageren op signalen van kinderen. Er wordt voor elk jaar een jaarplanning opgesteld waarbij er wordt gekozen welke opleidingen, cursussen en of workshops de pedagogisch medewerkers het betreffende jaar zullen volgen. Op locatie is meer informatie aanwezig over de scholingsjaarplanning.

Daarnaast is er een pedagogisch coach binnen Het Eikenbos, één keer per jaar organiseert zij een intervisie, waarbij opvoedkundige en pedagogisch vragen met betrekking tot opvallend gedrag, ontwikkelingsproblematiek en andere pedagogische vraagstukken met betrekking tot de begeleiding kunnen worden gesteld. Gedurende deze intervisie wordt er tevens gekeken naar alle kinderen met opvallend gedrag. Gedurende het jaar komt de pedagogisch coach bijna maandelijks langs en hebben de pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen en krijgen zij indien nodig extra begeleiding.

HOOFDSTUK 3: HET EIKENBOS INFORMATIE VOOR OUDER EN KIND

3.1 BASISGROEPEN

Het Eikenbos kan in totaal 37 kinderen opvangen. Hierbij wordt gewerkt met 2 basisgroepen.

In de leeftijd van 4 t/m 12 jaar mag èèn pedagogisch medewerker 12 kinderen opvangen.

In de leeftijd van 4 t/m 6 jaar mag èèn pedagogisch medewerker 11 kinderen opvangen.

In de leeftijd van 7 t/m 12 jaar mag èèn pedagogisch medewerker 14 kinderen opvangen

Groep:	Leeftijd kinderen	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten
1	4 t/m 12 jaar	24	2
2	8 t/m 12 jaar	13	1

Het Eikenbos heeft meerdere ruimtes tot zijn beschikking. Deze groepsruimtes beschikt over diverse speelhoeken. Daarnaast zijn er twee basisgroeptafels, aan deze basisgroeptafels komen de basisgroepen samen met de eigen pedagogisch medewerkers en groepsgeenootjes voor het eetmoment. Buiten deze eetmomenten om is er te allen tijde sprake van het "open deuren beleid" (zie paragraaf 3.1.2). Dit betekent dat de kinderen zelf mogen kiezen waar zij willen spelen en met wie. Daarnaast hebben zij elke dag de keuze om mee te doen met verschillende activiteiten. Naast deze groepsruimtes maken wij ook nog gebruik van de gemeentelijke speelplaats aan de achterkant van het pand, waar wij graag buiten te vinden zijn!

Omdat Het Eikenbos een beginnende organisatie is beschikken wij op dit moment over 1 basisgroep. Deze basisgroep heeft maximaal 24 kindplaatsen voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar en wordt opgevangen door twee pedagogisch medewerkers. Wanneer het aantal kinderen zal gaan oplopen zullen wij de andere basisgroep gaan inzetten.

3.1.2 Verlaten van de basisgroep

Het is mogelijk voor de kinderen om de eigen basisgroep te verlaten voor een activiteiten. Bij Het Eikenbos erkennen wij een aantal situaties waarin de kinderen de eigen basisgroep kunnen verlaten:

1. **Tijdens buitenspelen.** Buitenspelen is een heerlijke activiteit voor de kinderen, ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt. Het Eikenbos maakt gebruik van een gemeentelijke buiten speelplein aan de achterkant van het pand, die is ingericht voor de kinderen. De pedagogisch medewerker spelen samen met de kinderen buiten. Voor het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers de werkafspraken zoals beschreven in het beleid veiligheid en gezondheid aan.
 - a. Buitenspelen is een vast onderdeel van het dagprogramma. Toch kan het voorkomen dat een kind een keer niet mee naar buiten wil. De beroepskracht gaat hierover met het kind in gesprek om de reden te achterhalen en kijkt samen naar een passende oplossing. Wanneer een kind behoefte heeft aan een rustige activiteit, kunnen er bijvoorbeeld teken- of knutselspullen mee naar buiten worden genomen, zodat het kind buiten op een rustige manier bezig kan zijn. Kinderen van 8 jaar en ouder mogen, mits de ouders een zelfstandigheidscontract hebben ondertekend en volgens de gemaakte afspraken, samen met minimaal één ander kind zelfstandig binnen of buiten spelen. Een kind is daarbij nooit alleen. Op deze manier sluiten we zoveel mogelijk aan bij de behoeften van het kind, terwijl de veiligheid en het toezicht gewaarborgd blijven.
2. **Uitstapjes.** Om de wereld in het echt te ontdekken is het goed om ook uitstapjes te ondernemen. Dit kunnen wandelingen zijn in de buurt en met zijn alle naar de supermarkt voor een boodschap tot een uitstapje naar een kinderboerderij of een park. Een vooropstaand feit is dat uitstapje ten alle tijden veilig moeten plaatsvinden. Zo wordt er ten alle tijden voldaan aan het BKR en worden de werkafspraken die zijn gemaakt omtrent uitstapjes strikt gevolgd om ongevallen zoveel mogelijk te voorkomen.
3. **Tijdens het open deuren beleid.** Het open deuren beleid houdt letterlijk in dat de deuren tussen de groepen 'open' zijn, waardoor kinderen zelf kunnen kiezen in welke ruimte zij willen spelen. Tijdens de eetmomenten eten de kinderen aan hun eigen basisgroeptafel met de kinderen uit de eigen basisgroep en de vaste pedagogisch medewerkers. Bij Het Eikenbos is er, buiten de eetmomenten om, altijd sprake van het open deuren beleid voor de kinderen van de basisgroepen. Dit betekent dat de kinderen na een eetmoment over de gehele locatie mogen spelen, hierbij mogen zij zelf kiezen waarmee en met wie zij willen spelen.

BKR tijdens open deuren beleid:

Wanneer de kinderen tijdens het open deuren beleid de eigen basisgroep verlaten, wordt de maximale omvang van de basisgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het aantal kinderen per pedagogisch medewerker van kracht, toegepast op het aantal aanwezige kinderen per originele basisgroep. De kinderen zijn vrij om over de gehele locatie te spelen.

Het belangrijkste uitgangspunt is dat kinderen altijd eerst rustig samen komen in de vertrouwde basisgroep met vertrouwde kinderen hierbij ook eerst genieten van wat drinken en een cracker. Vanuit deze rustige start mogen kinderen zelf kiezen waar zij gaan spelen. Tevens is een belangrijk uitgangspunt dat eetmomenten altijd binnen de eigen basisgroep is.

3.1.3 Samenvoegen

Zoals eerder benoemd is Het Eikenbos een startende organisatie waardoor op dit moment sprake is van één basisgroep. Wanneer dit in de toekomst uitgebreid zal worden naar twee basisgroepen, kan het gaan voorkomen dat groepen op bepaalde dagen zullen gaan samenvoegen. Uitgangspunt hierbij is dat de basisgroep een vaste groep is, waarbij van tevoren bekend is welke dit is (en welke beroepskrachten hierbij horen). Dit betekent dat het niet is toegestaan om dagelijks, aan de hand van het aantal aanwezige kinderen, te bepalen hoe de groepen worden ingedeeld. Samenvoegen betekent dat de gehele basisgroep samenvoegt, en niet slecht enkele kinderen van een groep.

Er zijn wettelijk toegestaan twee manieren om samen te voegen;

Structureel samenvoegen

Bij structureel samenvoegen wordt een samengestelde basisgroep gecreëerd, waardoor dit wel binnen de regelgeving kan plaatsvinden. Dit is bijvoorbeeld het geval als er op bepaalde dagen structureel minder kinderen worden geplaatst, en er sprake is van een minder aantal groepen dan op de overige dagen. Zo kan het zijn dat een kind als basisgroep de 'A' heeft, maar op woensdag minder kinderen geplaatst worden dan de basisgroep 'B' en de basisgroep 'A' samen één groep vormen. Dit betekent dat er een kind op een andere basisgroep wordt opgevangen. Ouders dienen een schriftelijke toestemming te geven indien er sprake is van structureel samenvoegen. Bij de intake zal er schriftelijke toestemming worden gevraagd aan alle ouders voor het structureel samenvoegen. Voor het samenvoegen aan dagranden wordt geen schriftelijke toestemming gevraagd. De dagranden worden beschouwd als werkwijze, er wordt in de praktijk samengevoegd op de dagranden zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Ouders worden hier tevens van op de hoogte gesteld tijdens de intake.

Structureel samenvoegen bij Het Eikenbos:

Bij BSO Het Eikenbos wordt op de volgende momenten structureel samengevoegd als er meerdere basisgroepen aanwezig zijn:

1. Bij start van de dag (tijdens vakantie periodes) voegen wij van 07:00 tot 09:00 op basisgroep 1 samen om 09:00 gaan alle kinderen naar de eigen basisgroep toe.
2. Aan het einde van de dag voegen wij samen vanaf 17:00 indien het kind aantal dit toelaat, hierbij voegen wij samen op basisgroep 1. Dit gebeurt alleen als er minder dan 24 kinderen aanwezig zijn. Ouders dienen hiervoor geen schriftelijke toestemming te geven

Bij VSO Het Eikenbos wordt op het volgende moment structureel samengevoegd als er meerdere basisgroepen aanwezig zijn:

1. Bij start van de dag voegen wij van 07:00 tot 07:30 op basisgroep 1 samen om 07:30 gaan alle kinderen naar de eigen basisgroep toe.

Incidenteel samenvoegen bij Het Eikenbos:

In vakanties en bij het net openen van een tweede groep kan het aantal kinderen dagelijks wisselen. Er mag niet dagelijks worden bepaald dat de basisgroep wordt opgeheven. Het is echter zowel op organisatorisch als pedagogisch vlak niet wenselijk als bij een zeer laag aantal kinderen in een groep toch verplicht in de eigen groep met de daarbij behorende beroepskracht moet worden verbleven. Om deze reden inventariseert BSO Het Eikenbos voor de vakantieperiode wanneer kinderen afwezig zijn. Hierdoor heeft BSO Het Eikenbos de mogelijkheid om in kaart te brengen op welke dagen er sprake is van zeer laag aantal kinderen. Aan de hand van deze inventarisatie zal BSO Het Eikenbos in kaart brengen wanneer en op welke wijze de basisgroepen zullen

samenvoegen. Tijdens een zeer lage bezetting (minder dan 24 kinderen) worden alle kinderen opgevangen in groepsruimte 1. Uiteraard wordt met het samenvoegen in vakantieperiodes rekening gehouden met de emotionele veiligheid van de kinderen, zo wordt bij het samenvoegen gestreefd naar het inzetten van één vertrouwde pedagogisch medewerker van de groep.

De ouders worden doormiddel van het ouderportaal vooraf geïnformeerd over welke basisgroepen worden samengevoegd, in welke basisgroepsruimte de kinderen worden opgevangen en wanneer. Dit betekent dat tijdens vakantieperiodes kinderen in een andere basisgroep dan de eigen basisgroep opgevangen kunnen worden. Ouders dienen voor de specifieke datums dat er incidenteel wordt samengevoegd schriftelijke toestemming te geven. Doordat ouders vooraf op de hoogte worden gesteld op welke wijze er wordt samengevoegd kunnen de ouders en pedagogisch medewerkers de kinderen voorbereiden op het samenvoegen.

3.2 DAGINDELING

3.2.1 Dagindeling

Dagindeling Voorschoolse opvang (VSO):

Tijd	
07:00 – 08:00	Ontbijten met brood met beleg keuze uit: pindakaas, kaas, kipfilet, appelstroop e.d. de kinderen drinken melk. Na het ontbijt hebben de kinderen de optie tot vrij spelen binnen of buiten.
08:00 – 08:30	De kinderen worden naar school gebracht.

Dagindeling tijdens schoolweken (BSO):

Tijd	
15:00 – 15:30	De kinderen komen binnen en krijgen een cracker met verantwoord beleg zoals pindakaas, zuivelspread, kipfilet of appelstroop. Hierbij wordt water of thee gedronken. Tijdens het tafelmoment stellen de pedagogisch medewerkers vragen aan de kinderen over hoe hun dag was en wordt het middag programma van de BSO besproken.
15:30 – 16:30	Gedurende dit moment is er tijd voor een activiteit. De pedagogisch medewerkers bereiden voor iedere dag verschillende activiteiten voor waarbij bewegen en buitenspelen regelmatig aan bod komt.
16:30 – 17:00	Kinderen krijgen de gelegenheid om zelf te spelen. Onze BSO beschikt over verschillende hoeken zoals een poppenhoek, een bouwhoek en een knutselhoek waar kinderen op verschillende manieren zelf tot spel kunnen komen.
17:00 – 17:30	De kinderen krijgen op dit tijdstip een verantwoorde warme maaltijd aangeboden waarin verschillende groenten, vlees vis of vegetarische gerechten aangeboden kunnen worden. Hierbij wordt water gedronken.
17:30 – 19:00	De kinderen mogen vrij spelen of er wordt buiten gespeeld totdat zij worden opgehaald.

Het dagritme van de BSO tijdens schoolvakanties:

Het hele jaar door creëren wij een fijne, prettige en veilige opvang voor de kinderen zodat zij na school een ontspannen en gezellige tijd hebben. Tijdens de vakanties ziet de dag er anders uit en zorgen we voor een afwisselend programma zodat er sprake is van een heus vakantiegevoel. Twee weken voor de vakantie begint, krijgen de ouders een overzicht van de geplande activiteiten. Deze activiteiten zijn gericht op een thema naar keuze. Dit thema wisselt elke 4 weken. In de zomervakantie gaan we vaak naar het park of de speeltuin om bijvoorbeeld te picknicken, met water spelen, te voetballen en touwtje te springen. Er is veel ruimte voor de kinderen en zo zijn ze de hele dag buiten in een andere omgeving. Ook worden er verdere uitstapjes gepland, zoals een dagje naar een kinderboerderij.

Tijd	
07:00 – 10:00	De kinderen worden verwelkomt door de pedagogisch medewerkers en mogen zelf gaan spelen. Voor de kinderen die voor 08:00 worden gebracht zal er de mogelijkheid zijn om tot 08:00 te ontbijten met een belegde boterham en melk.
10:00 – 10:30	De kinderen gaan aan tafel en eten fruit en drinken thee of water.
10:30 – 12:00	De kinderen krijgen een activiteit aangeboden of mogen vrij spelen. Afhankelijk van het weer wordt de activiteit en het spelen buiten gedaan. Tijdens vakantie dagen kan er ook voor worden gekozen om een uitstapje met de kinderen te maken bijvoorbeeld naar een speeltuin.
12:00	De kinderen krijgen lunch in de vorm van boterhammen met beleg zoals: kaas, kipfilet, appelstroop, pindakaas. Hierbij drinken de kinderen melk.
12:30 – 14:30	De kinderen krijgen een activiteit aangeboden of mogen vrij spelen. Afhankelijk van het weer wordt de activiteit en het spelen buiten gedaan.
14:30 – 15:00	De kinderen gaan aan tafel en krijgen een cracker met verantwoord beleg zoals pindakaas, zuivelspread, kipfilet of appelstroop. Hierbij wordt water of thee gedronken.
15:00 – 17:00	Kinderen krijgen de gelegenheid om zelf te spelen. Onze BSO beschikt over verschillende hoeken zoals een poppenhoek, een bouwhoek en een knutselhoek waar kinderen op verschillende manieren zelf tot spel kunnen komen.
17:00 – 17:30	De kinderen krijgen op dit tijdstip een verantwoorde warme maaltijd aangeboden waarin verschillende groenten, vlees vis of vegetarische gerechten aangeboden kunnen worden. Hierbij wordt water gedronken.
17:30 – 19:00	De kinderen mogen vrij spelen of er wordt buiten gespeeld totdat de kinderen worden opgehaald.

3.3 EXTRA DAGEN, EN RUILDAGEN

3.3. Extra dagen en ruildagen

Bij Het Eikenbos is het mogelijk om extra dagen af te nemen. Extra dagen dienen zo vroeg mogelijk te worden aangevraagd via het ouderportaal. De leidinggevende zal kijken of het kind extra kan komen op deze dag. Het kind kan extra komen indien:

- Er plek is op de eigen basisgroep of er plek is op een andere basisgroep, voor de opvang op een andere basisgroep gedurende een extra dag dienen ouders een schriftelijk toestemmingformulier te tekenen. Hierbij worden de volgende richtlijnen aangehouden:
 - a. De maximaal aantal toegestane kinderen van de basisgroep niet wordt overschreden
 - b. De BKR niet wordt overschreden
 - c. Er geen extra beroepskracht ingezet hoeft te worden

De extra dag zal in de daaropvolgende maand in rekening worden gebracht.

Daarnaast is het mogelijk om dagen te ruilen. Dagen dat het kind niet aanwezig was door ziekte of vakanties kunnen geruild worden, mits u uw kind 24 uur van te voren afmeldt. Indien er geruild wordt kan de ruiling binnen drie maanden plaatsvinden (drie maanden voor de originele opvang dag en drie maanden na de originele opvang dag).

Het aanvragen van een ruiling dient te worden gedaan via het ouderportaal. De leidinggevende zal kijken of het kind kan ruilen naar de gewenste dag. Het kind kan ruilen indien:

- Er plek is op de eigen basisgroep of er plek is op een andere basisgroep, voor de opvang op een andere basisgroep gedurende een ruildag dienen ouders een schriftelijk toestemmingformulier te tekenen. Hierbij worden de volgende richtlijnen aangehouden:
 - a. De maximaal aantal toegestane kinderen van de basisgroep niet wordt overschreden
 - b. De BKR niet wordt overschreden
 - c. Er geen extra beroepskracht ingezet hoeft te worden

3.4 OPENINGSTIJDEN EN SLUITINGSDAGEN

Het Eikenbos biedt voorschoolse en buitenschoolse opvang voor kinderen van 4 tot 12 jaar. De voorschool is op schooldagen geopend van 07:00 – 08:30. De BSO is op reguliere schooldagen geopend van 14:30 tot 19:00 van maandag tot en met donderdag, met uitzondering van de woensdag en de vrijdag. Dan is de BSO vanaf 12:15 open en tijdens schoolvakanties van 07:00 – 19:00 van maandag tot en met vrijdag. Het Eikenbos biedt ook opvang als een school dicht is vanwege studiedag.

Het Eikenbos is gesloten op de volgende dagen:

- Nieuwjaarsdag
- Goede vrijdag sluiten wij om 17:00
- 1ste en 2de Paasdag
- Koningsdag
- Bevrijdingsdag
- Hemelvaartsdag
- 1ste en 2de Pinksterdag
- Sinterklaasavond sluiten wij om 17:00
- Kerstavond sluiten wij om 17:00
- 1ste en 2de Kerstdag
- Oudejaarsdag sluiten wij om 17:00

3.5 OUDERCOMMISSIE

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Hiervoor is er een oudercommissie: zij mogen gevraagd en ongevraagd advies geven over diverse onderwerpen binnen Het Eikenbos. Het reglement van de oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap bij Het Eikenbos uitgevoerd wordt, zoals bijvoorbeeld het uit te

voeren beleid. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement.

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van Het Eikenbos waar de oudercommissie aan verbonden, is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De oudercommissie bevordert goede en heldere informatie aan ouders, de betrokkenheid van ouders bij de kinderopvang en fungeert als aanspreekpunt voor ouders met klachten en informeert hen zo nodig over de klachtenregeling.

Ouderraadpleging

Omdat Het Eikenbos geen eigen oudercommissie heeft kan er gebruik worden gemaakt van ouderraadpleging. Deze alternatieve vorm van oudercommissie is alleen mogelijk op locaties met minder dan 50 kinderen. In de praktijk zal dat betekenen dat er via de nieuwsbrief om ouderraad wordt gevraagd. Via de nieuwsbrief worden ouders geïnformeerd over de gang van zaken van Het Eikenbos en kunnen ouders tips en ideeën aandragen, wordt het beleid waar nodig aangepast dan worden alle ouders op de hoogte gesteld van de veranderingen doormiddel van de nieuwsbrief.

3.6 KLACHTEN

In het kader van de wet kinderopvang is er een interne klachtenregeling opgesteld voor Het Eikenbos.

Ondanks de goede zorgen en de hoge kwaliteit die Het Eikenbos nastreeft kan er in de samenwerking tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers een klacht ontstaan. Het Eikenbos neemt klachten serieus en ziet de klacht als een moment om van te leren en te groeien. Om op deze wijze de kwaliteit van de kinderopvang nog verder te verhogen.

Het Eikenbos onderscheidt twee soorten officiële klachtenregelingen:

- **Interne klachtenregeling:** Bij voorkeur maken ouders/ verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de directe betrokkenen. Mocht dit niet leiden tot een bevredigende oplossing dan kan er een officiële klacht worden ingediend. Deze officiële klacht dient schriftelijk kenbaar gemaakt te worden bij de leidinggevende. De leidinggevende zal de klacht in behandeling nemen, mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag in werking. De interne klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten. Nadat de klacht in behandeling is genomen zal de leidinggevende contact opnemen met de betrokkene en eventueel de oudercommissie bij de klachtenprocedure betrekken. Binnen ten minste 6 weken na het indienen van de klacht, zal een schriftelijke en gemotiveerd oordeel, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen worden gerealiseerd, verstuurd worden naar de ouder. Voor meer informatie over de interne klachtenregeling kunt u kijken in de interne klachtenregeling die op locatie inzichtelijk is.
- **Externe klachtenregeling:** Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij de geschillencommissie, gevestigd in Den Haag. Of het aanmelden van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie:

- De kinderopvangorganisatie niet binnen 6 weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht.
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht.
- De kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie.

Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende consequenties kan hebben.

De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

HOOFDSTUK 4: WET KINDEROPVANG

4.1 DRIE UURS REGELING

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroepskracht kind ratio. Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn.

Bij een openingstijd van 10 uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR, de zogeheten drie uren regeling. De regeling treedt in werking zodra een pedagogisch medewerker meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In de kind planning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat we meer dan drie uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-uursregeling in werking is getreden en er slechts één PM'er in het pand is, zorgen we altijd voor een achterwacht. Wanneer volgens de beroepskracht-kindratio (BKR) twee beroepskrachten ingezet moeten worden en één van hen pauze heeft, vindt deze pauze plaats in het pand. Zo blijft er altijd een tweede volwassene aanwezig en is de veiligheid van de kinderen ook tijdens pauzemomenten gewaarborgd.

Tijdens onderstaande tijden wordt er afgeweken van de BKR, buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR, de kinderopvang is geopend van 7.00-19.00.

Tijdens reguliere opvang dagen VSO

Groep***	Aantal beroepskrachten**	Personeelsdiensten****	Pauzetijden	Structureel samenvoegen
Hertjes (4 - 12 jaar)	2	Vroege dienst: * 07:00 - 08:30 Late dienst: 07:30- 08:30	N.V.T	Ochtend: De Eekhoorntjes voegen van 07:00 - 07:30 samen met De Hertjes op De Hertjes.
	1	Vroege dienst: * 07:00 - 08:30	N.V.T	
De Eekhoorntjes (8 - 12 jaar)	1	Vroege dienst: * 07:00 - 08:30	N.V.T	Ochtend: De Eekhoorntjes voegen van 07:00 - 07:30 samen met De Hertjes op De Hertjes.

*Vanaf 07:00 tot 07:30 voegen De Hertjes en De Eekhoorntjes structureel met elkaar samen in de groepsruimte van De Hertjes. Er zijn twee diensten: één van 07:00 tot 08:30 en één van 07:30 tot 08:30. Beide diensten vangen de kinderen op tijdens de samenvoeging bij De Hertjes. Zodra de volgende dienst begint, gaan alle kinderen naar hun eigen groepsruimte. Vanaf 07:30 is er op elke groep een beroepskracht aanwezig. Het verschilt per dag welke beroepskracht van welke groep welke dienst draait.

Tijdens reguliere opvang dagen BSO

Groep***	Aantal beroepskrachten	Personeelsdiensten	Pauzetijden	Structureel samenvoegen
----------	------------------------	--------------------	-------------	-------------------------

	**	****		
Hertjes (4 – 12 jaar)	2	Vroege dienst: ** 14:00 – 17:00 Late dienst: 14:00 – 18:30	N.V.T	Middag: De Eekhoortjes voegen vanaf 17:00/17:30 uur samen met De Hertjes, op De Hertjes mits dit qua kind leidster ratio word toegestaan.
	1	Tussen dienst: ** 14:00 – 17:30/1800	N.V.T	
De Eekhoortjes (8 - 12 jaar)	1	Tussen dienst: ** 14:00 – 17:30/1800	N.V.T	Middag: De Eekhoortjes voegen vanaf 17:00/17:30 uur samen met De Hertjes, op De Hertjes mits dit qua kind leidster ratio word toegestaan.

**Bij Het Eikenbos nemen ouders een bepaald aantal uren af. Op basis van deze uren wordt de kindplanning in Konnect samengesteld, en hierop wordt ook het personeelsrooster gebaseerd. Aan de hand van het vooraf bekende rooster en de geplande uren van de kinderen wordt bepaald tot hoelaat de tussen dienst werkt (17:30 of 18:00), tot hoe laat de late diensten werken (18:15, 18:30 of 19:00) en hoeveel beroepskrachten er per dag werken op de groep. Vanwege de flexibele manier van plannen, is het moeilijk om precies aan te geven hoeveel beroepskrachten er op de vijf dagen van de week per groep werkzaam zijn.

- Als de onderbouw van het bolwerk wordt gehaald op vrijdag begint de vroege dienst niet om 14:00 maar om 11:45. Dit geldt ook voor alle medewerker op de woensdag. Alle medewerkers beginnen op woensdag om 11:45.

Tijdens vakantiedagen

Groep***	Aantal beroepskrachten **	Personeelsdiensten ****	Pauzetijden	Structureel samenvoegen
----------	---------------------------------	----------------------------	-------------	-------------------------

Hertjes (4 – 12 jaar)	2	Vroege dienst: ** 07:00/7:30 – 17:00/17:30 Late dienst: 8:00/08:30 – 18:00/18:30 Tussen dienst: ** 7:30/800 – 17:30/1800	Vroege dienst: 12:30 – 13:30 Tussen dienst: 13:30 – 14:30 Tussen dienst: Kantoor neemt de pauze over	Ochtend: De Eekhoortjes voegen van 07:00 – 08:30 samen met De Hertjes op De Hertjes. Middag: De Eekhoortjes voegen vanaf 17:00/17:30 uur samen met De Hertjes, op De Hertjes mits dit qua kind leidster ratio word toegestaan.
De Eekhoortjes (8 - 12 jaar)	1	Tussen dienst: ** 7:30/800 – 17:30/1800	Tussen dienst: Samen pauze met de Hertjes. Iedereen neemt dan drie kwartier pauze: 12:30 – 13:15 13:15 – 14:00 14:00 – 14:45	Ochtend: De Eekhoortjes voegen van 07:00 – 08:30 samen met De Hertjes op De Hertjes. Middag: De Eekhoortjes voegen vanaf 17:00/17:30 uur samen met De Hertjes, op De Hertjes mits dit qua kind leidster ratio word toegestaan.

*Vanaf 07:00 tot 08:00 voegen De Hertjes en De Eekhoortjes structureel met elkaar samen in de groepsruimte van De Hertjes. Er zijn twee diensten: één van 07:00 tot 17:00 en één van 08:00 tot 18:00. Beide diensten vangen de kinderen op tijdens de samenvoeging bij De Hertjes. Zodra de volgende dienst begint, gaan alle kinderen naar hun eigen groepsruimte. Vanaf 08:00 is er op elke groep een beroepskracht aanwezig. Het verschilt per dag welke beroepskracht van welke groep welke dienst draait.

**Bij Het Eikenbos nemen ouders een bepaald aantal uren af. Op basis van deze uren wordt de kindplanning in Konnect samengesteld, en hierop wordt ook het personeelsrooster gebaseerd. Aan de hand van het vooraf bekende rooster en de geplande uren van de kinderen wordt bepaald hoe laat de late diensten starten (08:15, 08:30 of 09:00), hoelaat de tussen dienst start (07:30 of 08:00), tot hoelaat de tussen dienst werkt (17:30 of 18:00), tot hoe laat de late diensten werken (18:15, 18:30 of 19:00) en hoeveel beroepskrachten er per dag werken op de groep. Vanwege de flexibele manier van plannen, is het moeilijk om precies aan te geven hoeveel beroepskrachten er op de vijf dagen van de week per groep werkzaam zijn.

De drie uren regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de O.C) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden de pedagogisch beleidsplannen ook aangepast naar de vernieuwde regeling.

4.2 INZET STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

4.2.1 Stagiaires:

De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers. De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren niveau 3 & 4

- Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar niveau 3 & 4

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en indien zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren.

- Aanbieden van een activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag
- Kinderen halen en brengen van en naar school

De taken van de stagiaires verschillen per "soort" stagiaire, leerjaar en opleiding. Zo worden er twee soorten stagiaires onderscheiden:

- **BOL- stagiaires:** Bij Het Eikenbos kunnen er zowel BOL als BBL studenten stage lopen. BOL-stagiaires volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stagelopen. Deze stagiaires staan bovenmatig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke zijn voor het welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen als de BOL-student capabel genoeg is om als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er te allen tijde een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarden:
 - o Een bol student mag alleen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
 - o De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes.
 - o De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar.
 - o De bol student kan alleen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO).
- **BBL-stagiaires en derde leerweg studenten:** een BBL stagiaire of derde leerweg student volgt een werken-en leren opleiding. Een Derde-Leerweg opleiding kent geen vaste uren zoals een BBL of BOL stage, hierdoor is het dus flexibel en zeer geschikt voor mensen met andere bezigheden (baan, gezin). Derde-leerweg opleidingen vallen net als andere mbo-opleidingen onder de Wet Educatie beroepsonderwijs en voldoet dus aan dezelfde strenge kwaliteitseisen. Bij deze vormen van opleidingen mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%. Wij dragen ervoor zorg dat er niet meer dan 50% van de personele bezetting uit BBL'er bestaan gedurende de dag.

De BBL of derde leerweg student heeft een arbeidscontract bij Het Eikenbos. BBL studenten of derde leerweg studenten van de BSO hebben een arbeidscontract van minimaal 12 uur. Indien een BBL-stagiaire of derde leerweg student formatief wordt ingezet zal er te allen tijde een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet kan worden alsmede de reden van deze conclusie.

Binnen Het Eikenbos wordt een BBL die deels formatief wordt ingezet op de volgende wijze ingezet: de formatieve inzetbaarheid wordt op basis van het beroepskracht kind ratio berekend. Bijvoorbeeld; de BBL medewerker werkt 12 uur per week, een BBL medewerker die 50% wordt ingezet mag dan maximaal 6 uur per week formatief worden ingezet.

Een BBL of derde leerweg student voert de volgende taken uit:

Alle leerjaren en inzetpercentage

- o Het ophalen en brengen van kinderen
- o Activiteiten aanbieden
- o Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- o Begeleiden van ontwikkeling
- o Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- o Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- o Uitvoeren van verzorgingsmomenten zoals, toiletbegeleiding
- o Uitvoeren van huishoudelijke taken
- o Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar of bij inzetbaarheidspercentage boven de 50%

- o Aanbieden van een workshop reeks of activiteit
- o Deelnemen aan oudergesprekken en kinderen observeren
- o Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag
- o Oudergesprekken en kinderen observeren
- o Het opstellen van een handelingsplan m.b.t. een kind

Laatste leerjaar of bij inzetbaarheidspercentage van 100%

- o De BBL-stagiaire functioneert als volledig pedagogisch medewerker en voert tevens gelijkwaardige taken uit. Indien noodzakelijk worden taken begeleid en ondersteund door collega's. De BBL-er zal echter niet als vast gezicht worden aangewezen. Daarnaast voert zij mentortaken alleen uit met controle van een collega.

Bij Het Eikenbos houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in de cao-kinderopvang met betrekking tot derde leerweg studenten en BBL-stagiaires:

Inzetbaarheid en salariering studenten mbo en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4	100%		
Fase 4: Diploma SPW-3 of Vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

De begeleiding van de stagiaires wordt gedaan door de pedagogisch medewerker van de groep in samenwerking met de houder. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaire gesproken, waar de stagiaire nog in kan groeien, alsmede waar de stagiaire zelf nog in wilt groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen om eens in de twee maanden een POP-gesprek te voeren. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerker en de stagebegeleider van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire. De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden. Er wordt momenteel geen gebruik gemaakt van vrijwilligers.

4.3 PERSONEEL EN ONDERSTEUNING ANDERE VOLWASSENEN

4.3.1 Pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma conform kinderopvang of zijn stagiaires die formatief worden ingezet volgens de wet en regelgeving. De pedagogisch medewerkers zijn gekoppeld in het personen register kinderopvang en worden daardoor continue gescreend.

4.3.3 Pedagogisch beleidsmedewerker en coach

Het Eikenbos acht het van groot belang dat er sprake is van een goede pedagogisch kwaliteit binnen de kinderopvang en werkt om deze reden met een pedagogisch beleidsmedewerker en coach, die verantwoordelijk is voor de begeleiding van de pedagogisch medewerkers en het schrijven van het pedagogisch beleidsplan. Op deze manier dragen wij zorg voor het kunnen blijven waarborgen van onze pedagogische kwaliteit. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach kijkt mee op verschillende fronten van de pedagogisch kwaliteit. Zo wordt er aandacht besteedt aan het pedagogisch beleidsplan en het implementeren hiervan, het in kaart brengen en monitoren van het pedagogisch handelen door middel van observaties en POP gesprekken en is er daarnaast aandacht voor de zorg- en opvoedvragen die onder de pedagogisch medewerkers spelen. Ook wordt er aandacht besteedt aan de kwaliteit van de leeromgeving en ondersteunt de pedagogisch coach de medewerkers in de manier waarop zij de kinderen met spelmateriaal en activiteiten kunnen stimuleren in hun ontwikkeling. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach is gediplomeerd conform CAO kinderopvang. Meer informatie over de inzet van de pedagogisch coach en beleidsmedewerker kunt u lezen in ons coachplan.

4.3.4 Leidinggevende

De leidinggevende functie in het primair proces met een operationeel karakter. Onder operationeel karakter wordt in dit verband verstaan dat de locatiemanager zorgt voor het realiseren en aansturen van de uitvoering van de werkplannen en dagelijks leiding geeft aan de pedagogisch medewerkers. De leidinggevende geeft leiding aan de pedagogisch medewerkers en eventuele stagiaires, die zorg draagt voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen bij Het Eikenbos. De leidinggevende is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het tactische en operationele beleid.

Medewerkers aansturen, Geeft leiding aan medewerkers door de kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden te controleren en coördineren en medewerkers te begeleiden, instrueren, coachen en motiveren, waar nodig. Heeft een begeleidende taak ten aanzien van de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun dagelijkse werkzaamheden en houdt daartoe periodiek kinder- en/of werkbijeenkomsten. Daarnaast draait de leidinggevende regelmatig mee op de groep, waardoor zij de pedagogisch medewerkers, kinderen en ouders goed kent. Hierbij kan zij nog beter coachen, begeleiden en aansturen.

Informatie uitwisselen met ouders, door het mede voeren van intakegesprekken, daarnaast is de leidinggevende het eerste aanspreekpunt indien een ouders inhoudelijk vragen heeft over de opvang.

Als laatste is de leidinggevende het aanspreekpunt voor ouders met betrekking tot klachten alsmede het eerste aanspreekpunt voor de oudercommissie.

4.4 BEROEPSKRACHT KIND RATIO

De Pedagogisch medewerker-Kind-Ratio betreft de verhouding tussen het aantal PM-ers dat ten minste ingezet moet worden bij een bepaald aantal gelijktijdig aanwezige kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep. Deze ratio is vastgelegd in de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Voor het bepalen van de BKR maken wij altijd gebruik van de online rekentool (<http://1ratio.nl>).

Aan de hand hiervan wordt een dienstrooster opgesteld, zodat er altijd voldoende pedagogisch medewerker op de groep aanwezig zijn.

Bij een volledige bezetting ziet het beroepskracht kind ratio er als volgt uit bij Het Eikenbos.

Groep:	Maximum aantal kinderen	Aantal beroepskrachten
1 (4 t/m 12 jaar)	24	2
3 (8 t/m 12 jaar)	14	1

Bij ziekte of vakantie van een medewerker zorgen wij ervoor dat de continuïteit van de opvang zoveel mogelijk behouden blijft. Hiervoor werken wij samen met een uitzendbureau dat, waar mogelijk, vaste invalkrachten inzet. Onze voorkeur gaat altijd uit naar een bekende medewerker van de organisatie, zodat kinderen zoveel mogelijk een vertrouwd gezicht zien. Hierdoor blijft de emotionele veiligheid van de kinderen gewaarborgd en kan de dagelijkse opvang op een vertrouwde manier doorgaan.

4.5 BELEID VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Veiligheid en hygiëne is zeer belangrijk binnen de kinderopvang. Kinderen moeten veilig en hygiënisch hun tijd kunnen doorbrengen, zonder groot gevaar te lopen op ongelukken, ziektes of ander letsel ten gevolge van een onveilige en onhygiënische kinderopvangorganisatie. Om de veiligheid en gezondheid van de kinderen te waarborgen, wordt er gewerkt met een beleid veiligheid en gezondheid, waarin richtlijnen zijn opgenomen hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang. Wij vinden het hierbij van belang dat kinderen zelf leren omgaan met kleine risico's en gedragsregels aanleren om kans op ongevallen te minimaliseren. Voor sommige risico's is het maken van gedragsregels met kinderen niet voldoende om het risico te minimaliseren, bij deze risico's zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt en indien nodig aanpassingen in het pand gemaakt. Meer informatie over de werkwijze omtrent veiligheid en gezondheid kunt u vinden op de locatie.

4.5.1 Vier ogen principe

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de kinderopvang ten allen tijden moet worden voldaan aan het vierogenprincipe. Het vierogenprincipe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. U kunt bij een andere volwassene denken aan een collega-pedagogisch medewerker, stagiaire (18+), kantoor medewerker of vrijwilliger. Door te werken met het vierogenprincipe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd.

Wij hechten veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook geen ruimte binnen onze organisatie. Om deze reden werken wij dagelijks met het vierogenprincipe. Zo lopen de pedagogisch medewerkers en de leidinggevende regelmatig onverwacht bij elkaar binnen. Hoe het vier ogen principe verder vorm is gegeven kunt u lezen in het beleid veiligheid en gezondheid.

4.5.2 Achterwachtregeling

Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet in overeenstemming met het BKR, dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar.